

Univerzita Hradec Králové

Filozofická fakulta

Katedra politologie

Čínská bezpečnostní politika v Xinjiangu

Bakalářská práce

Autor: Filip Hlušička

Studijní obor: Politologie

Vedoucí práce: Mgr. Stanislav Myšička, Ph.D.

Hradec Králové 2023

Zadání bakalářské práce

Autor:	Filip Hlušička
Studium:	F20BP0220
Studijní program:	B6701 Politologie
Studijní obor:	Politologie
Název bakalářské práce:	Čínská bezpečnostní politika v Xinjiangu
Název bakalářské práce AJ:	China's security policy in Xinjiang

Cíl, metody, literatura, předpoklady:

Čínská Ujgurská autonomní oblast Sin-ťiang je společně s regionem Střední Asie středem pozornosti, pokud se jedná o problematiku současného boje proti terorismu v této oblasti. Vzhledem k tomu, že zejména středoasijský region se v posledních letech stává významným bodem mezinárodní a bezpečnostní politiky řady států včetně ČLR, je třeba z čínského pohledu věnovat velkou pozornost právě Sin-ťiang. Tato největší provincie ČLR, která se rozkládá na severozápadě Číny je "trnem v oku" komunistické vlády Číny již po mnoho let. Tento region, specifický především svou odlišností od zbytku ČLR, se již dlouhá léta stává terčem bezpečnostní politiky Pekingu, která se snaží o zastavení pronikání terorismu ze Střední Asie, přes Sin-ťiang, do zbytku ČLR. Největší menšinu v Sin-ťiang představují Ujgurové, kteří se liší svým jazykem a také náboženstvím, kterým je Islám. Právě Islám je pojícím prvkem v tomto regionu mezi Ujgurskou menšinou a teroristickými buňkami ve Střední Asii. Nejen v tom spatřuje Peking problém s šířením islámského radikalismu i za hranice ČLR. V Sin-ťiang je tedy radikální islám vládními složkami prezentován jako existenční hrozba. Jeho míra a závažnost je však často zpochybňována přičemž je kritizována i čínská vláda za zneužívání a zveličování celé situace za účelem "převýchovy" ujgurské menšiny a za tvrdé restriktce. Problematikou v této záležitosti je do jaké míry představuje ujgurská menšina reálnou hrozbu pro ČLR a jestli není strach z islámského radikalismu pouze zástěrka pro získání kontroly nad tímto regionem a "převýchovu" ujgurské menšiny. Výzkumným závěrem mé práce bude čínská bezpečnostní politika v Xinjiangu.

Greitens, S., Lee, M., Yazici, E. (2020). Counterterrorism and Preventive Repression: China's Changing Strategy in Xinjiang, *International Security*, Vol. 44, No. 3.

Allison, R. (2018). *Protective Integration and Security Policy*. The Chinese Journal of International Politics. Oxford: Oxford University Press.

Clarke, Michael E. 2011. *Xinjiang and China's rise in central Asia. A history*. Milton Park, Abingdon, Oxon: Routledge.

Cui Jia a Mao Weihua. 2018. "Security, stability called top priorities in Xinjiang." *China Daily*. 2018-01-23.

Suchánek, Jiří. 2012. "Radikální islám v Sin-ťiang. Vývoj a současnost." *Obrana a strategie: Defence & Strategy*. Roč. 12, č. 1, 41-52.

Zadávací pracoviště:	Katedra politologie, Filozofická fakulta
Vedoucí práce:	Mgr. Stanislav Myšička, Ph.D.
Datum zadání závěrečné práce:	5.1.2023

Prohlašuji,

že bakalářskou práci na téma *Čínská bezpečnostní politika v Xinjiangu* jsem vypracoval samostatně. Použitou literaturu a podkladové materiály uvádím v přiloženém seznamu literatury.

V Hradci Králové dne 11.6.2023

Podpis autora.....

Poděkování

Rád bych tímto poděkoval panu Mgr. Stanislavu Myšičkovi, Ph.D. za odborné konzultace a rady v průběhu zpracování této bakalářské práce.

Anotace

Hlušička, Filip, *Čínská bezpečnostní politika v Xinjiangu*. Hradec Králové: filozofická fakulta, Univerzita Hradec Králové, 2023

Tato práce se zaměřuje na bezpečnostní politiku Číny v provincii Xinjiang v letech 2013 až po současnost během vlády prezidenta Číny Xi Jinpinga. Čínská Ujgurská autonomní oblast Xinjiang je společně s regionem Střední Asie středem pozornosti, pokud se jedná o problematiku současného boje proti terorismu extremismu a separatismu v této oblasti. Vzhledem k tomu, že zejména středoasijský region se již řadu let stává významným bodem mezinárodní a bezpečnostní politiky řady států včetně ČLR, je třeba z čínského pohledu věnovat velkou pozornost právě Xinjiangu. Tato největší provincie ČLR, která se rozkládá na severozápadě Číny je “trnem v oku” komunistické vlády Číny již po mnoho let. Tento region, specifický především svou odlišností od zbytku ČLR, se již dlouhá léta stává terčem bezpečnostní politiky Peking, která se snaží o zastavení údajného pronikání terorismu, separatismu a extrémismu ze Střední Asie, přes Xinjiang, do zbytku ČLR. Nejpočetnější menšinu v Xinjiangu představují Ujgurové, kteří se liší svým jazykem, kulturou, lidskými rysy a také náboženstvím, kterým je v drtivé většině islám. Právě islám je podle čínské vlády pojícím prvkem v tomto regionu mezi ujgurskou menšinou a teroristickými buňkami ve Střední Asii. Nejen v tom spatřuje Peking problém s šířením islámského radikalismu i za hranice ČLR. V Xinjiangu je tedy radikální islám vládními složkami prezentován jako existenční hrozba. Jeho míra a závažnost je však často zpochybňována ze strany OSN či jiných organizací zaměřujících se na lidská práva, přičemž je kritizována i čínská vláda za zneužívání a zveličování celé situace za účelem “převýchovy” ujgurské menšiny a za tvrdé restriktce. Problematikou v této záležitosti je, do jaké míry představuje ujgurská menšina reálnou hrozbu pro ČLR a jestli není strach z islámského radikalismu a terorismu pouze zástěrka pro získání kontroly nad tímto regionem a “převýchovu” ujgurské menšiny. Způsoby bezpečnostní politiky, kterou čínská vláda prosazuje vůči Ujgurům a které vytváří spekulace o možné dehumanizaci ujgurské menšiny jsou tématem mnoha nevládních organizací, ale také mnoha států západního světa. Výzkumným závěrem této bakalářské práce bude zodpovězení výzkumné otázky, jakým způsobem dochází k dehumanizaci ujgurské menšiny ze strany čínské vlády.

Klíčová slova: čínská bezpečnostní politika, Xinjiang, Ujgurové, dehumanizace

Annotation

Hlušička, Filip, *Chinese Security Policy in Xinjiang*. Hradec Králové: Faculty of Philosophy, University of Hradec Králové, 2023

This thesis focuses on China's security policy in Xinjiang Province from 2013 to the present during the administration of Chinese President Xi Jinping. China's Xinjiang Uyghur Autonomous Region, along with the Central Asian region, is a focus of attention when it comes to the issue of the current fight against extremist terrorism and separatism in the region. As the Central Asian region in particular has become an important point of international and security policy for a number of states, including the PRC, for many years, Xinjiang in particular needs to be given a great deal of attention from a Chinese perspective. This largest province of the PRC, which lies in the north-west of China, has been a 'thorn in the side' of the Chinese Communist government for many years. This region, which is particularly distinct from the rest of the PRC, has for many years been the target of Beijing's security policy, which seeks to stop the alleged infiltration of terrorism, separatism and extremism from Central Asia, through Xinjiang, into the rest of the PRC. The largest minority in Xinjiang are the Uyghurs, who are distinct in language, culture, human characteristics and also in religion, which is overwhelmingly Islamic. According to the Chinese Government, it is Islam that is the link in the region between the Uyghur minority and terrorist cells in Central Asia. It is not only in this that Beijing sees a problem with the spread of Islamic radicalism beyond the borders of the PRC. In Xinjiang, radical Islam is therefore presented by the government as an existential threat. However, its extent and severity is often questioned by the UN or other human rights organisations, and the Chinese government is also criticised for abusing and exaggerating the situation in order to 're-educate' the Uyghur minority and for severe restrictions. The issue in this matter is to what extent the Uyghur minority poses a real threat to the PRC and whether the fear of Islamic radicalism and terrorism is merely a cover for gaining control of the region and 're-educating' the Uyghur minority. The methods of security policy that the Chinese government is pursuing towards the Uyghurs and which are generating speculation about the possible dehumanisation of the Uyghur minority are the subject of many NGOs, but also of many countries in the Western world. The research conclusion of this thesis will be to answer the research question of how the dehumanization of the Uyghur minority by the Chinese government occurs.

Keywords: chinese security policy, Xinjiang, Uyghurs, dehumanization

Obsah

Úvod.....	1
1. Teoretická část	6
1.1. Metodologie.....	6
1.2. Konceptualizace dehumanizace.....	7
1.2.1. Paradoxy dehumanizace	10
1.2.2. Význam dehumanizace pro společenskou smrt.....	12
1.2.3. Verbální a fyzická dehumanizace	13
1.2.4. Dehumanizace skrze propagandu a sociální izolaci	13
1.2.5. Dehumanizace skrze odpírání potravy.....	14
2. Analytická část	16
2.1. Čínská lidová republika	16
2.1.1. Autonomní Provincie Xinjiang.....	18
2.2. Národní bezpečnostní politika Číny vůči ujjurské menšině	20
2.2.1. Bezpečnostní politika	20
2.2.2. Ujjurská menšina v Xinjiangu	25
2.2.3. Čína pod vládou Xi Jinpinga.....	26
2.2.4. Vztahy mezi čínskou vládou a ujjurskou menšinou	29
2.2.5. Boj proti terorismu a preventivní represe	30
2.2.6. Převýchovné tábory	32
2.2.7. Šanghajská organizace pro spolupráci-boj se “třemi zly”	33
3. Analýza dehumanizace na vybraných datech	35
3.1. Analýza dat prezentovaná ČLR.....	36
3.2. Analýza dat prezentované organizacemi zastupující ujjurskou menšinu	40
3.3. Analýza dat nevládních organizací	42
3.4. Výsledky analýzy	45
4. Závěr.....	49
5. Seznam zdrojů.....	52
Literatura	52
Internetové zdroje	53
Zdroje obrázků	54
Zdroje dat čínských médií	54
Zdroje dat médií organizací zastupující ujjurskou menšinu	56
Zdroje dat médií nevládních organizací	57

Seznam použitých zkratk

ČLR – Čínská lidová republika

SCO – Šanghajská organizace pro spolupráci

OSN – Organizace spojených národů

NATO – Severoatlantická aliance

XPCC – Sint'iangský výrobní a stavební sbor

Úvod

Ve své bakalářské práci se zabývám analýzou dehumanizace ujgurské menšiny ze strany čínské vlády v autonomní provincii Xinjiang. Již několik let se dozvídáme o možné dehumanizaci Ujgurů v Xinjiangu, která je vedena čínskou vládou skrze bezpečnostní politiku. Ta se mimo jiné snaží o převýchovu ujgurské menšiny v převýchovných táborech a razí tvrdou politiku ani-terorismu a de-radikalizace. Ve svém výzkumu se zaměřím na období od jmenování Xi Jinpinga prezidentem v roce 2013, až po současnost. Toto období volím z toho důvodu, neboť Xi Jinping razí cestu jednotné a stabilní Číny, kdy je nezbytnou součástí politická bezpečnost o čemž vypovídá i jeho pozice předsedy v komisi pro státní bezpečnost. Za jednu z nejdůležitějších oblastí bezpečnosti považuje teritoriální bezpečnost, která má za cíl chránit Čínu před separatismem, což má návaznost na bezpečnostní kroky čínské strany v Xinjiangu.

Existuje řada teorií, že složky národní bezpečnostní politiky Číny vykazují, při svých represích proti ujgurské menšině, znaky dehumanizace. Zaměření výzkumu právě na tuto provincii spočívá v tom, že Xinjiang je čínskou vládou vnímán jako brána pro terorismus, který údajně proniká ze Střední Asie přes Xinjiang do zbytku Číny. Důležitým dělicím faktorem zde hraje islám, který je nejrozšířenějším náboženstvím v regionu a tím se liší od jiných provincií s podobnou charakteristikou jako například Tibet. Pro výběr právě provincie Xinjiang stálo několik důvodů. Xinjiang je již řadu let v hledáčku čínské bezpečnostní politiky, která se na tento region zaměřila s velkou intenzitou. Dalším faktorem je počet převýchovných táborů, které čínská vláda v několika málo letech vybudovala za účelem převýchovy ujgurské menšiny. Svůj význam hraje i fakt, že Xinjiang je důležitý v geografického hlediska, neboť hraničí se státy Střední Asie z kterých, podle čínské vlády, proudí terorismus a extremismus do Xinjiangu. Svou roli u výběru tohoto regionu hrála četnost publikací věnující se této provincii. Důvodem výběru Xinjiangu byla skutečnost, že dominantním náboženstvím v regionu je islám. Právě v něm vidí čínská vláda důvod radikalizace Ujgurů. Údajně zásadním okamžikem, kdy se z hrstky „ujgurských separatistů“ stal „národ teroristů“, bylo právě 11. září 2001, kdy USA stanuly v čele „globální války proti teroru“ a Čína se prakticky okamžitě začala pokoušet prokázat napojení některých skupin „ujgurských separatistů“ na mezinárodní teroristické organizace. Navíc čínská vláda prosazuje státní ateismus a proto považuje radikální islám za hrozbu pro Čínu. Dalším důvodem pro zaměření se na tento region je ujgurská menšina, která

se značně liší od dominantní většiny Chanů. Kromě Tibetu a Xinjiangu je ve zbytku Číny dominantní národnost Chanů. I z tohoto důvodu vznikly a vznikají tzv. převýchovné tábory, které mají sloužit k “normalizaci“ a převýchově ujgurské menšiny. Tyto tábory jsou jedním ze zásadních důvodů, proč se zaměřit na provincii Xinjiang, neboť zde dochází k organizovanému porušování lidských práv a svobod, a to vše pod dohledem čínské vlády. Ta však jakékoliv protesty odmítá a snaží se vše utajit a prezentovat světu zcela jinak, než jaké jsou výpovědi Ujgurů či organizací zastupující lidská práva. Z pohledu koloniálního diskursu je motivem takové politiky záměr kolonizátorů z řad dominantního etnika osídlit a ovládnout nová území na periferii Číny. Takové jednání ze strany Číny vyvolává pochybnosti, jestli bezpečnostní politika, kterou Čína prosazuje proti ujgurské menšině, nevykazuje prvky dehumanizace.

Teorie dehumanizace byla analyzována řadou autorů, kteří se ve svých pracích zabývali ať už samotnou teorií dehumanizace, tak jejími prvky, které se obvykle vyskytují v jednání jedince či skupiny lidí, kteří dehumanizují jednotlivce či skupinu za účelem vytvoření představy či přesvědčení všech zúčastněných o tom, že osoba, která je dehumanizována je méněcenná a podlidská. K tomu se podle Wallera (2007), který se zabývá mimo jiné znaky dehumanizace ve své práci *Becoming Evil: How Ordinary People Commit Genocide and Mass Killing* a tvrdí, že dehumanizace je prováděna skrz sociální izolaci, propagandu, či odpírání jídla a rozlišuje dehumanizaci na verbální a fyzickou. Podobně rozebírá dehumanizaci také Kelman (1973) ve své práci *Violence without Moral Restraint: Reflections on the Dehumanization of Victims and Victimizers*, kde představuje pohled na dehumanizaci ze strany vykonavatele a oběti. Také další autoři jako Livingstone (2016) se vesměs shodují na teorii dehumanizace a co představuje. Můžeme tedy s jistotou říct, že dehumanizace je proces odlidštění osoby či skupiny lidí, které přestaneme považovat za lidi, ale často je začneme označovat jako krysy či švábi, za účelem zlomení osobnosti člověka a ospravedlnění našich skutků. Jedná se tedy o proces, kdy člověk přestane být člověkem v očích vykonavatele dehumanizace.

Pojmem národní bezpečnostní politika rozumíme činnost, která je tvořena státními cíli a zájmy, tak také nástroje určené k jejich dosažení, zabezpečení státní svrchovanosti, jednoty, demokracie, rozvoje a ochrany občanů. Jinými slovy je národní bezpečnostní politika rámec toho, jak daný stát zajišťuje bezpečnost státu a svých občanů a prezentuje se jako ucelený rámec. Postup, kterým chce daný stát postupovat za dosažením zajištění bezpečnosti. Mimo jiné ukazuje to, jakým směrem se chce národ ubírat a jak chce řešit současné, či budoucí hrozby a příležitosti, jak zmiňuje Roy Allison (2018). Národní bezpečnostní politika se snaží nastínit

jak vnitřní, tak vnější hrozby. V neposlední řadě si klade za cíl usilovat o integraci v oblasti národní bezpečnosti a v reakci na hrozby, které jsou nejdůležitější. Názory, jestli současná čínská vláda prosazuje onu bezpečnostní politiku, kdy jsou dodržovány základní lidská práva a principy demokracie, se rozcházejí. Zajímavě se na bezpečnostní politiku Číny zaměřuje Roy Allison ve své práci *Protective integration and security policy cooperation*, ve které mimo jiné pojednává o čínské bezpečnostní politice. Současná bezpečnostní politika v Xinjiangu, která se pod kontrolou komunistické strany Číny, a především jejího generálního tajemníka Xi Jinpinga, se neustále stává terčem kritiky kvůli porušování lidských práv a svobod vůči ujgurské menšině. Nesnášenlivost ČLR vůči etnické rozmanitosti Ujgurů a dalších nechanských skupin v Xinjiangu trvá již desítky let. V roce 2017 úřady značně rozšířily represe a k zesílení státního teroru využívají nové děsivé způsoby. Poté, co ČLR nejprve popírala existenci internačních táborů, zahájila propagandistickou kampaň, v níž střídavě popisovala své masakry jako boj proti terorismu a jako opatření ke zmírnění chudoby. Nevybíravá a přehnaná reakce je však zjevně hrubě nepřiměřená čtyřem relativně malým nezávislým incidentům, a to v letech 2013 a 2014, které byly prvním jednoznačným terorismem týkajícím se Ujgurů od roku 1997 a u nichž neexistují důkazy o jakémkoli organizačním zapojení, ať už domácím nebo mezinárodním Millward (2004, s. 10-11). Jednotlivé složky státní bezpečnosti představil v hierarchické struktuře, v níž „politická bezpečnost je kořenem, ekonomická bezpečnost je základnou, vojenská, kulturní a společenská bezpečnost jsou zárukou a propagace mezinárodní bezpečnosti je oporou pro vykročení na cestu státní bezpečnosti s čínskými rysy.

Výzkumnou otázkou bakalářské práce je: *Jakým způsobem dochází k dehumanizaci ujgurské menšiny ze strany čínské vlády?*

Tuto výzkumnou otázku si stanovuji na základě prací zabývajících se bezpečnostní politikou Číny jako *Counterterrorism and Preventive Repression: China's Changing Strategy in Xinjiang* od autorky Sheeny Chestnut (2020) a informací z médií nevládních organizací jako *Freedom House*, či *Uyghurs Human Rights Project*, které informují o možné dehumanizaci ujgurské menšiny ze strany čínské vlády. Cílem práce je pak tuto výzkumnou otázku zodpovědět na základě výsledků v analytické části práce.

Tato práce vesměs navazuje na výzkumné práce, které se zabývají bezpečnostní politikou Číny anebo dehumanizací a také z těchto děl čerpá. A to ať práce *Counterterrorism and Preventive Repression: China's Changing Strategy in Xinjiang* od autorky Sheeny

Chestnut, která se zaměřuje na bezpečnostní politiku Číny, či *Becoming Evil: How Ordinary People Commit Genocide and Mass Killing* od Wallera, která se naopak zaměřuje na dehumanizaci. Práce může přispět pro další výzkumy zaměřující se na dehumanizaci ujgurské menšiny, neboť považují tento jev za stále málo probádaný i z důvodu cenzury ze strany čínské vlády. Podobný výzkum by mohl být aplikován i v případě Tibetu, který je taktéž autonomní oblastí a také zde existují pochyby o dodržování lidských práv. Určité hranice výzkumu tvoří nemožnost čerpat z čínsky psaných textů a těžká ověřitelnost relevantnosti čínských médií. Výzkum si klade za cíl přiblížit čtenáři teorii dehumanizace a představit vzhled do bezpečnostní politiky Číny, kterou prosazuje v Xinjiangu a která budí mnohé pochybnosti.

Práce je rozdělena na teoretickou část, kde nejprve představuji metodologii, která je využívána v této práci, a především pak v analytické části. Zde jsem především čerpal z knihy *Jak zkoumat politiku. Kvalitativní metodologie v politologii a mezinárodních vztazích*. Nadále je teoretická část věnována teorii dehumanizace, kterou jsem již lehce nastínil. Prvky dehumanizace, které jsou vytyčeny v teoretické části jsou pak využívány pro obsahovou analýzu dat v analytické části. Při sběru dat o teorii dehumanizace jsem čerpal především z publikací jako *Violence without Moral Restraint: Reflections on the Dehumanization of Victims and Victimiziers*, dílo *Becoming Evil: How Ordinary People Commit Genocide and Mass Killing*, které bylo stěžejní pro můj výběr hlavních znaků dehumanizace, ale také dílo *Paradoxes of Dehumanization*, který přináší pohled na teorii dehumanizace z psychologické stránky. Naopak z pohledu osoby, která byla dehumanizována, bylo vybráno dílo *Escape from Freedom* od Ericha Fromma. Dále se práce přesouvá do analytické části, kde jsou vybrány stěžejní pojmy, která mají přímou návaznost na čínskou vládu, Xinjiang, bezpečnostní politiku, ujgurskou menšinu a hrají, jako celek, svoji roli při situaci v Xinjiangu ohledně bezpečnostní politiky Číny a možné dehumanizaci, které se dopouští na ujgurské menšinu. V analytické části čerpám především z děl jako *Uyghurs and Uyghur Identity*, který se zaměřuje na ujgurskou menšinu, jejich kulturu, náboženství a jazyk. Dále čerpám z díla *Protective Integration and Security Policy Coordination: Comparing the SCO and CSTO*, který přináší informace o Šanghajské organizaci o spolupráci, která hraje významnou roli v boji s terorismem a extremismem, ale také o čínské bezpečnostní politice. Pro definování bezpečnostní teorie jsem čerpal především z díla *Security: A New Framework For Analysis*. Dále také čerpám z díla jako *Counterterrorism and Preventive Repression: China's Changing Strategy in Xinjiang*. Poté se analytická část přesouvá k samotné kvalitativní obsahové analýze, kde vybrané kódy získané na základě teorie o dehumanizaci získanou v teoretické části aplikuji na vybrané texty z článků

médií jako *ChinaDaily*, *Freedom House* reprezentujících čínské, ujgurské a výstupy nevládních organizací pro hledání znaků dehumanizace ve zkoumaných textech. Na základě této analýzy se budu snažit zodpovědět svoji výzkumnou otázku. Zjištění v teoretické části o dehumanizaci využiji pro práci v analytické části, kde budu mimo jiné v analýze využívat zdroj textů z článků médií informujících o Xinjiangu, Ujgurech, či dehumanizaci, s kterými budu pracovat. V ní budu využívat kvalitativní analýzu pomocí níž budu analyzovat dehumanizaci Ujgurů ze strany čínské vlády, a to na základě zkoumání za pomoci obsahové analýzy. V závěru práce zhodnotím celý výzkum, kde budu reflektovat obsah své práce, zrekapituluji teoretickou a analytickou část a zodpovím mnou vybranou výzkumnou otázku na základě výsledků analýzy. V neposlední řadě bude uveden seznam všech zdrojů, z kterých jsem čerpal pro účely své bakalářské práce.

1. Teoretická část

V teoretické části této bakalářské práce bude teoreticky vymezen pojem dehumanizace a kritéria, podle kterých můžeme analyzovat, jestli dané jednání ze strany aktéra můžeme označit jako dehumanizační. Tyto vybrané způsoby prosazování dehumanizace budou následně použity v analytické části bakalářské práce pro analýzu národní bezpečnostní politiky Číny v Xinjiangu. Součástí teoretické části je i metodologie, která je v práci využívána. Autor pracoval v teoretické části s odbornou literaturou a čerpal z prací jako *Becoming Evil: How Ordinary People Commit Genocide and Mass Killing* jejímž autorem je J.E. Waller či *Paradoxes of Dehumanization* od Livingstonea. Při vymezení metodologie autor čerpal především z knihy *Jak zkoumat politiku. Kvalitativní metodologie v politologii a mezinárodních vztazích politiku* od autora Druláka (2008).

1.1. Metodologie

Metodologií práce jsem si zvolil kvalitativní analýzu, která se zaměřuje na aplikování teorie na základě daných charakteristik. Kvalitativní analýza studuje data, které mají charakter textu, či jedinečných skutečností (Drulák, 2008, s. 227). Podle slov Petra Druláka (2008), kvalitativní metodologie vzniká v reakci na vzestup kvantitativních metodologií. Kvalitativní výzkum se liší od kvantitativního dvojím způsobem, a to vysvětlujícím a interpretativním (Drulák, 2008, s. 228-229). Kvalitativní výzkum bude použit při analýze různých textů či jiných za účelem potvrzování či vyvracení znaků dehumanizace. V této části budu využívat obsahovou analýzu získaných dat. Obsahová analýza náleží do pozitivistického modelu empirického výzkumu. Jako všechny výzkumné nástroje v této tradici předpokládá existenci logicky vytvořené teorie ve formě obecných tvrzení a odvozených hypotéz (Kronick, 1997, s. 58). Tato metoda byla vybrána z toho důvodu, neboť přináší výhodu v nezávislosti na čase i zkoumaného prostoru. Pomocí obsahové analýzy tak můžeme analyzovat jak události z minulosti, tak dění po celém světě v přítomnosti. Dalším důvodem je, že obsahová analýza slouží k identifikaci dokumentů a k odkrývání vyskytujících se trendů jako například vystupování čínské vlády proti ujjurské menšině. Právě tato identifikace vybraných textů z médií jak *ChinaDaily* či *Freedom House* v analytické části bude klíčová pro zodpovězení výzkumné otázky.

Jedná se o případovou studii bezpečnostní politiky Číny v Xinjiangu, kdy se budu zaměřovat na možnou dehumanizaci, které se dopouští čínská vláda prostřednictvím svých bezpečnostních orgánů na ujjurské menšině. Žánrem práce je aplikace teorie, kdy budu

aplikovat teorii dehumanizace. Pro svoji práci jsem si vybral kvalitativní obsahovou analýzu v případě studií bezpečnostní politiky Číny v Xinjiangu a to v časovém rozmezí od roku 2013, kdy se stal prezidentem Číny Xi Jinping, který se úzce spojován s represemi proti ujgurské menšině, až po současnost.

Obsahová analýza vyžaduje celou řadu rozhodnutí. Analyzovány mohou být jednotlivá slova, slovní spojení či celé texty. V ideální situaci je dalším krokem sestavení slovníku, za jehož pomocí lze přiřazovat výskyty proměnných v textu k jednotlivým kategoriím znaků. Ve zbývajících částech postupu pak vybíráme a přiřazujeme slova z textu, které nás zajímají (Kronick, 1997, s. 58-60). Tuto techniku využiji v analytické části, ve které budu systematicky zkoumat vybraná data z třech různých zdrojů pojednávající o situaci a událostech v Xinjiangu. Bude se jednat o data ze stran čínské vlády, ujgurské menšiny a zahraničních organizací reflektující tuto situaci.

1.2. Konceptualizace dehumanizace

Dehumanizace je jev, ke kterému dochází, když se s jednotlivci nebo skupinami zachází jako s méně než plně lidskými, což často vede k popírání jejich základních práv, důstojnosti a lidskosti. Zahrnuje proces vnímání druhých jako méněcenných, zvířecích nebo zbavených individuality a hodnoty. Tento koncept byl široce zkoumán v různých oborech, jako je psychologie, sociologie a filozofie, a osvětluje škodlivé účinky, které má jak na dehumanizované jedince, tak na společnost jako celek (Kelman, 1973, s. 25-61). S projevy dehumanizace se setkáváme již dlouhá staletí a možná bychom mohli spekulovat, že dehumanizace je jev, který je starý jako lidstvo samo. Pokud nahlédneme do historie, tak lze zaznamenat hned několik známých záznamů o dehumanizaci. Již ve starověku docházelo k dehumanizaci otroků, kteří například ze strany Římanů byli bráni jako "věc", které nepřísluší lidská práva a jako s věcí s nimi bylo nakládáno. Ne jinak tomu bylo v případě otrokářské minulosti Ameriky, kdy lidé černé pleti byli považováni za podlidi a neměli stejná lidská práva jako bělošské obyvatelstvo Ameriky. Ne výjimečně docházelo k verbálnímu a fyzickému zbavování lidskosti. Jedním z nejznámějších procesů dehumanizace jistě můžeme označit systematické vyvražďování Židů během 2. světové války. Pokud se zaměříme na teoretické vymezení pojmu dehumanizace, tak dehumanizaci můžeme označit jako soubor procedur, postupů či technik, které jsou používány za účelem utlumení vyšších lidských mravních kvalit, zvětšují agresivní chování a vždy vedou k působení a vytváření napětí (Kelman, 1973, s. 25-61).

Waller (2007) dělí humánní vztahy na vztah Já-Ty a Já-To. Cílem dehumanizace je tedy proměnit osobnost v nelidský objekt, který tak ztrácí jakékoli lidská práva, neboť podle vykonavatele tato osoba přestává být lidskou bytostí a mění se na „To“. Dehumanizace je pokračováním méně intenzivního procesu vytváření „obrazu nepřítele“ protivníka. Podle Livingstonea (2016) se označení dehumanizace používá pro označení zacházení nebo jednání s lidskou osobou jako by docházelo k jejímu ponížení, upírání vlastností člověka a nazývání lidských osob jako nelidská stvoření. Jiní autoři mluví o dehumanizaci jako o označení něčeho neživoucího, nepochopitelného. Dehumanizace je spojena fyzicky i diskurzivně s lidským tělem (Kaufmann, Kuch, Neuhauser a Webster, 2011, s. 86-87). Z psychologického hlediska je nezbytné zařadit nepřátelský subjekt do kategorie podlidí, aby bylo možné legitimizovat zvýšené násilí nebo ospravedlnit porušování základních lidských práv. Morální vyloučení snižuje zábrany před ubližováním nebo vykořisťováním určitých skupin lidí. V závažných případech se v důsledku dehumanizace jeví porušování obecně uznávaných norem chování vůči bližnímu jako rozumné, nebo dokonce nezbytné.

Pro dehumanizaci je charakteristické, že je vyvolávána politickou propagandou a živena ideologicky dusivými sociálními praktikami. Politické síly však mohou ovlivnit lidské chování pouze tím, že se propojí s lidskou psychologií. A psychologický popis je proto povinný pro poskytnutí vysvětlení o tom, jak politické síly formují dehumanizující chování (Kaufmann, Kuch, Neuhauser a Webster, 2011, s. 86-87). I když obsah dehumanizace je volba, které skupiny lidí je považována za méně než lidskou, a způsob, jakým je tato skupina považována za méně než lidskou. Reprezentace této skupiny lidí (jako krysy, jako vši, jako vlci, jako opice a tak dále, je politicky determinován, forma dehumanizace, tedy vzorec myšlení, který dehumanizaci provádí (Livingstone, 2016, s. 419). Pokud druhé dehumanizujeme, přisuzujeme jim zvláštní postavení. Obvykle o nich uvažujeme jako o bytostech, které vypadají jako lidé a chovají se podobně jako lidé. Nicméně ve skutečnosti je považujeme za „podlidí“. Zdá se, že úplná teorie dehumanizace se musí zabývat politickými otázkami, které určují obsah dehumanizačních reprezentací, a také na politické síly, které určují obsah dehumanizačních reprezentací (Livingstone, 2016, s. 418). V posledních letech rostou obavy z role dehumanizace v online prostředí. Platformy sociálních médií sice nabízejí řadu výhod, ale zároveň se staly živnou půdou pro dehumanizační diskurz. Anonymita a odstup, které digitální interakce poskytují, mohou usnadnit devalvací a objektivizaci druhých, což vede ke kyberšikaně, obtěžování a nenávistným projevům.

Trochu jinak nahlíží na dehumanizaci Kelman (1973), který tento proces rozumí jako stav, kdy dojde ke ztrátě či porušení dvou základních vlastností, které jsou nedílnou součástí člověka, aby se na něho mohlo nahlížet jako na plnohodnotného člověka, který má vlastní identitu a náleží do komunity lidí. Slovem identita rozumíme skutečnost, že je na osobu nahlíženo jako na jedince, který je svéprávný, odlišitelný od ostatních lidí a má schopnost se samostatně rozhodovat. Uskupení lidí nebo komunita tvoří jeden z hlavních pilířů sociálního života, kde dochází k interakci mezi lidmi. Pokud dojde ke ztrátě či odepření přístupu ke komunitě, tak můžeme hovořit o rysu dehumanizace. Být dehumanizován můžeme tedy chápat jako vyloučení z komunity. Kelman (1973) také mimo jiné dodává, že komunita je uskupení jednotlivců, kteří respektují a znají práva a svobody ostatních. Pokud je však osoba či například skupina lidí vyloučena z komunity, tak ji nebo je ostatní začnou chápat jako subjekt, který tímto ztrácí svoje svobody a pravomoci a stává se ostatními nechtěný subjekt, který je cílem pro další útlak, a to legitimní cestou (Kelman, 1973, s 25-61). Opatow (2001) ve své práci *Reconciliation in Times of Impunity: Challenges for Social Justice* říká, že takto dochází k ospravedlňování k cílenému utlačování, mučení či věznění osob, které z pohledu utlačovatele nemají stejná práva, anebo je ztratila při údajném porušení zákonů a pravidel. V horším případě je na ně nahlíženo jako na nelidské bytosti. Při prosazování dehumanizace a její legitimnosti se používá i de-individualizace, která usnadňuje i dehumanizaci. Jedná se o psychologický proces, při němž je člověk vnímán spíše jako člen kategorie nebo menšiny než jako jedinec. Protože se neindividualizovaní lidé jeví jako méně než plně lidské osoby, jsou společenskými normami vnímáni jako méně chránění před agresí než ti, kteří jsou individualizovaní. Snadněji se pak racionalizují sporné kroky nebo tvrdé zákroky podniknuté proti oponentům.

Z oblasti psychologie je jedním z nejvýznamnějších vědců, kteří se zabývali dehumanizací, je sociální psycholog Erich Fromm. Ten ve svém díle *Escape from Freedom* pojednává o tom, jak může dehumanizace vznikat v kontextu utlačovatelských sociálních systémů. Tvrdí, že když se lidé cítí odcizeni a odtrženi od své vlastní lidskosti, mohou své vlastní úzkosti promítat do druhých, což vede k jejich dehumanizaci. Fromm (2013) zdůrazňuje, že k tomuto procesu může docházet jak na individuální, tak na kolektivní úrovni, a zdůrazňuje roli sociálních a politických struktur při podpoře dehumanizujících postojů. Ve svém díle Fromm vychází z Freudovy psychoanalýzy.

Pojmem dehumanizace se zajímavě zabývá Sophie Oliver (2011) ve své práci *Dehumanization: Perceiving the Body as (In) Human*, ve které mimo jiné popisuje, jak dehumanizaci chápe. Podle autorky je dehumanizace proces, kdy se lidské bytosti dostávají do

takového stádia, kdy ostatní mohou jen tiše přihlížet tomu, jak jsou jiní lidé zbavováni lidskosti, a to bez jakékoliv trestné újmy pro vykonavatele těchto činů. Fenomén dehumanizace je v oblasti sociální psychologie mapován prostřednictvím explikace pojmového vztahu mezi dehumanizací a fenomény předsudků, rasismu a stigmatizace. Vztah dehumanizace k předsudkům, rasismu a stigmatizaci odhaluje specifické rozměry a dynamiku dehumanizace. Navíc se ukazuje, že současné teorie sociální psychologie, které zkoumají nehumánní zacházení lidí s druhými, nejsou schopny poskytnout odpovídající pochopení nebo vhled do dehumanizace (Oliver, 2011, s. 85-97).

Teorii dehumanizace se také zabývá Debra Keenahan (1990) ve své publikaci *Dehumanization: understanding the paradox of human interaction*. Autorka popisuje, že lidé jsou společenské bytosti. Lidská identita je navíc společensky propůjčována, udržována a proměňována. Lidé jsou také morální bytosti, které mají přesvědčení a pravidla o tom, jak by se k sobě měli chovat. Tedy jaké je správné chování mezi lidmi v morální rovně. Fenomén dehumanizace však těmto přesvědčením a pravidlům odporuje. Dehumanizovat lidi znamená chovat se k nim jako k méněcenným nebo jiným než lidem. Být dehumanizován znamená být v očích druhých redukován na věc, kterou si lze podřídit, ovládat a kontrolovat. Dehumanizace jako taková je paradoxem lidské interakce (Keenahan, 1990, s. 8).

Abychom mohli vůbec pochopit teorii dehumanizace, autorka rozděluje formy dehumanizace do tří skupin. Jako první uvádí dehumanizaci mezi skupinami a mimo skupiny mezi jedinci. V obou případech se proces dehumanizace liší, ale výsledek je vždy stejný. Ve skupině může jedinec dojít dojem, že je nadřazený ostatním a začít ostatní označovat za méněcenné. V jiných případech může dojít k dehumanizaci jedince skupinou, která se cítí být nadřazena (Keenahan, 1990, s. 24).

1.2.1. Paradoxy dehumanizace

Může být stěží představitelné, jak je možné, že se z lidské bytosti, která je zcela neodlišitelná ve svých mentálních a svobodných podstatách, přiblíží něčemu, co se spíše podobá krysám, vším či hadům (Livingstone, 2016, s. 417). Možná, že zdánlivá dehumanizace ve skutečnosti nevěří, že jejich oběti jsou podlidé, ale používají dehumanizaci jako prostředek k jejich ponížení nebo jako záměrný pokus o jejich znemožnění (Livingstone, 2016, s. 417).

Důvody ke skepsi jsou umocněny tím, že ti, kteří své oběti charakterizují jako nelidská zvířata, je také popisují jako způsoby, které se jednoznačně vztahují na lidské bytosti. Například během genocidy z řad Hutuů charakterizovali své tutsijské oběti jako lidi. Namísto šváby a hady, častěji používali výrazy jako "nepřítel" a "nepřítel" či "komplicové nepřítel". Výrazy, které mají smysl pouze tehdy, když se se vztahují na lidské bytosti. Navíc toho se vykonavatelé dehumanizace často chovají ke svým obětem způsobem, tak, že implicitně uznává jejich lidskost (Livingstone, 2016, s. 417). Toto pojetí dehumanizace není zcela bez souvislosti s ostatními. Je slučitelná s tím, že tyto ostatní podrobují ponižování, mluví o nich jako o zvířatech, která nejsou lidmi, popírá některé jejich výrazně lidské vlastnosti nebo s nimi zachází tak, že některé jejich výrazně lidské vlastnosti snižuje nebo stírá, a velmi pravděpodobně k tomu vede. Kterýkoli z těchto důsledků může svědčit o dehumanizaci v tomto smyslu, ale žádný z nich není jejím konstitutivním znakem. Skutečnost, že jedna osoba označuje druhou osobu za zvíře nebo s ní jedná způsobem, který je obvykle vyhrazen nelidským zvířatům, tedy sama o sobě nesvědčí o tom, že tuto osobu dehumanizuje. Tento bod zdůrazňuji proto, že odlišné významy "dehumanizace" se v odborných i nevědeckých diskusích příliš snadno směšují (Livingstone, 2016, s. 423).

Livingstone (2016) dále přistupuje k dehumanizaci jako k psychologickému jevu. Podle něho je nutné pochopit procesy a jevy, které se odehrávají v lidských myslích, aby bylo možné vysvětlit proč a jak se to děje. Autor dále uvádí, že dehumanizace je charakteristicky vyvolávána propagandou ze strany politického aparátu a sociálními praktikami, které mají ideologický podtext. Politické síly mohou ovlivnit lidské chování pouze tak, že se propojí s lidskou psychologií. Když druhé osoby dehumanizujeme, obvykle jim přisuzujeme zvláštní postavení. Obvykle o těchto jedincích sice uvažujeme jako o bytostech, které se chovají jako lidé, ale ve skutečnosti jsou z našeho pohledu uvnitř podlidské. Pojetí druhých takovýmto způsobem je možný jen za podpory vzájemně propojených vztahů. Ve své analýze autor rekapituluje teorii dehumanizace a představuje nejdůležitější prvky dehumanizace. Uvádí, že dehumanizace je touhou ublížit druhým bez zábran. K dehumanizaci dochází v takovém případě, kdy ostatním lidem přisuzuje podobu něčeho nebezpečného či odpudivého pro člověka. Tím se bourají zábrany před trýzněním či dokonce zabíjením lidí. V případech, kdy je složité klasifikovat lidi jinak než jako lidi, máme tendenci lidi vnímat jako podlidi, kteří nám nejsou rovni. To je důsledek procesu odlidštění (Livingstone, 2016, s. 439).

Livingstone (2016) uvádí, že termín "dehumanizovat" má několik významů a uvádí tyto:

(1) vystavovat druhé nedůstojnostem; nebo, více v kantovském duchu, zacházet s druhými lidmi jako s pouhým prostředkem.

(2) Slovní přirovnávání druhých k nelidským zvířatům nebo neživým předmětům.

(3) Popírání subjektivity, individuality, dějinnosti nebo specificky lidských vlastností, které jsou pro člověka typické. Atributů druhých.

(4) Popírání toho, že druzí procházejí duševními stavy.

(5) Zacházení s druhými takovým způsobem, který narušuje, znemožňuje nebo vyhlazuje některé z jejich schopností a vlastností. Tedy jejich výrazně lidských vlastností.

(6) Pojímání druhých jako neživých objektů.

(7) Pojímání druhých jako méně lidských než členů jedné skupiny

1.2.2. Význam dehumanizace pro společenskou smrt

Dehumanizaci můžeme označit za jednu forem společenské smrti, neboť i když je daný člověk stále živý, je možné ho označit za někoho, kdo je pro společnost mrtvý. Sociální smrt obětí může přijít až po mimořádném zlu, nebo se může k němu vést. Většinou má smysl tvrdit, že společenská smrt obětí předchází jejich fyzické smrti. Někdy by se však dalo tvrdit, že sociální smrt obětí je důsledkem jejich fyzické smrti (Waller, 2007, s. 236). K tomu, aby oběti staly společensky mrtvé dochází skrz dehumanizaci, odcizení my a oni a nenávisť k dané osobě (Waller, 2007, s. 236-237).

Sociální smrt obětí

“Už nám nic nepatří, vzali nám šaty, oblečení i věci, boty, dokonce i vlasy. Když promluvíme, neposlouchají nás, a když nás začnou poslouchat, nerozumějí. Dokonce nám vezmou i naše jméno. A pokud si ho chceme zachovat, budeme muset v sobě najít sílu to udělat, nějak to zvládnout, aby se za tím jménem skrývalo něco z toho, co se za ním skrývá z nás, z nás, jací jsme byli, stále zůstává.” Primo Levi, přeživší Auschwitzu, (Waller, 2007, s. 20).

1.2.3. Verbální a fyzická dehumanizace

K dehumanizaci osob je často používáno mluvené slovo. Jedná se o jednu z nejzákladnějších metod dehumanizace osoby. Často jde o označování dané osoby jako například hmyzu či zvířete za účelem ukázat, že se nejedná o lidskou bytost. Tímto se má docílit stavu, kdy člověk je přestáván vnímán jako rozumná, soběstačná a svobodná bytost, a stává se pouze nelidskou figurínou. Již v minulosti byl tento druh dehumanizace používán během druhé světové války, kdy nacisté označovali Židy za nečisté, nelidské stvoření, které často přirovnávali ke krysám či švábům (Waller, 2007, s. 248). Záměrně nebyli označováni za lidské osoby. Podobně tomu bylo během genocidy ve Rwandě, kdy Hutuové nazývali členy kmene Tutsiů jako šváby. Tím chtěli docílit toho, že své oponenty nebrali jako lidi, a tudíž byly jejich činy, v tomto případě genocida, ospravedlnitelná, neboť nešlo o lidskou rasu. Taková dehumanizace často vede k eskalaci konfliktu tíhnoucí k brutalitě a k projevům mimořádného násilí. Dehumanizace nepřítele se často používala ve válce jako legitimizace zabíjení jiných lidí. Vojáci se měli dostat do takového stavu, kdy byli přesvědčeni, že jednoduše nebojují proti jiným lidem (Waller, 2007, s. 247-249).

Verbální dehumanizace je často doprovázena tou fyzickou, aby se dosáhlo ještě většímu omezení svobody jednotlivce či skupiny, které z obětí dělají méně než lidi. Tyto ponižující, často rituální procesy přetvářejí individuální já k institucionálnímu obrazu člověka. To má také mimo jiné vést k vyvolání pocitu, že daná osoba je pod mocí někoho jiného a vyvolat v dotyčném strach. Běžným se stává i fyzické týrání, které je často doprovázeno katastrofálními podmínkami, které mají umocnit trýznění dotyčného a zlomit tak jeho morálku. Tím se oběť dostává pod naprostou kontrolu vězňatele, kdy tyto oběti žijí v těžkých podmínkách, mnohdy ve špíně, a ztrácí svobodu pohybu slova a je zcela podřízen svému vězňateli, a to často pod výhrůžkou dalších represí. Tato situace jen více umocňuje postavení jedince či skupiny jako podřadné osoby. Vězňatel se tímto jednáním snaží obvykle o zastrašení ať už vězňených jedinců, anebo těch, který by například mohli vystupovat protistátně. V horších případech se snaží o vyhlazení nějaké rasy (Waller, 2007, s. 249).

1.2.4. Dehumanizace skrze propagandu a sociální izolaci

Více než kdy dříve je v dnešní době k dehumanizaci používána propaganda či sociální izolace, která má obvykle za cíl izolovat určitou skupinu lidí od zbytku populace. Především v 21. století je možné propagandu šířit pomocí internetu, televize či rádia téměř neomezeně a

není před ní úniku. Propaganda či sociální izolace je používána jako nenásilný nástroj k označení nebo vymezení obvykle nějaké skupiny lidí za nepřátelskou, nepřizpůsobivou a strůjcem nepokojů či terorismu. Všeobecně propaganda slouží k šíření a posilování určitých postojů či názorů za účelem ovládat masy. Tímto procesem má dojít k ovládnutí či ovládnání povědomí mas lidí, které jsou často drženi v nevědomí a reálné situaci. V minulosti byly například využívány dehumanizační filmy za účelem dehumanizovat nepřítele a usnadnit tak vojákům zabíjení nepřátel. V dnešní době se můžeme setkat například s propagandou státu či vládnoucí strany, která nepřátelsky a ostře vystupuje proti nechtěné skupině obyvatel. Tu například označuje za teroristy či extremisty. S touto propagandou se můžeme setkat hlavně ve státech s nedemokratickým zřízením (Waller, 2007, s. 248).

Příkladem nám může být Čína. Vládnoucí komunistická strana využívá propagandy k označení ujgurské menšiny za strůjce pronikání terorismu do zbytku Číny a mnoho dalšího. Tím se snaží ospravedlnit její represe v Xinjiangu. Spolu s tím dochází k sociální izolaci dané skupiny lidí, neboť komunita často nemá přístup k pravdivým informacím, a tudíž podléhá propagandě svého státu či strany, a tak považují kroky své vlády často za legitimní a tuto “nepřátelskou“ skupinu lidí začne považovat za špatnou a tím dochází k dehumanizaci skrze sociální izolaci (Waller, 2007, s. 237-239).

1.2.5. Dehumanizace skrze odpírání potravy

Se snížením ekonomické zátěže obětí na vykonavatele dehumanizace či alespoň vězňatele se přesouvá pozornost jedince ze sociálního světa tím, že upíná jeho pozornost na svůj vnitřní stav. Oběti jsou často nuceni prohrabávat prohledávat odpadky, aby si zajistili potravu a jsou nuceni krást jídlo ostatním nebo se stát udavačem, aby dostali jídlo. To vše jsou známky procesu, kdy jsou člověku odpírána základní lidská práva a ztrácí status člověka a které vedou k dehumanizaci. Oběti jsou také často nuceny žít ve špíně a otřesných podmínkách cel. Jsou vyhublé postavy naprosté bídy, zavšivené, špinavé a zabalené do hadrů, což ještě více prohlubuje jejich utrpení a umocňuje přesvědčení vězňatele ospravedlnit svoje jednání, poněvadž nabývá dojmu, že nejedná s lidskou bytostí. Tím se jejich dehumanizace v očích pachatelů ještě prohlubuje. U některých obětí lze nalézt tetování čísel na některé z obětí věznění. což je dalším fyzickým, hmatatelným a snadno identifikovatelným projevem jejich dehumanizace (Waller, 2007, s. 247). Takové skutečnosti nejenže snížily vůli obětí, ale také zničily jejich identitu a pocit důstojnosti v očích pachatelů, což pachatelům usnadnilo páčání

mimořádného násilí. Jinými slovy, pachatelé jsou posilováni ve svém vnímání obětí jako méně než lidí tím, že pozorují a způsobují jejich samotnou “viktimizaci” (Waller, 2007, s. 247).

V teoretické části se autor zaměřil na definování pojmu dehumanizace na základě několika publikací autorů, kteří se zaměřují na teorii dehumanizace a její poznávají prvky. Při práci s teorií dehumanizace a vypíchnutím pěti poznávacích prvků bylo čerpáno z odborné literatury reflektující tento jev. Jedná se především o *dílo Becoming Evil: How Ordinary People Commit Genocide and Mass Killing* od autora J.E. Wallera. Tyto prvky budou později použity v obsahové analýze analytické části. Jedná se o pojmy jako sociální izolace, propaganda, odpírání potavy či dehumanizace verbální a fyzická. Byla také představena metodologie, kterou autor ve své práci využívá a která je nezbytná pro jakýkoliv výzkum. Zde čerpal především z díla *Jak zkoumat politiku. Kvalitativní metodologie v politologii a mezinárodních vztazích politiku* od autora Petra Druláka. Dále práce přechází do analytické části, kde jsou představeny všechny důležité pojmy, které souvisí s bezpečnostní politikou, kterou razí čínská vláda v provincii Xinjiang proti ujgurské menšině. Představeny jsou i souvislosti pro ucelení lepší představy o celé situaci v Xinjangu, konfliktní linie a teorie bezpečnostní politiky. Dále se práce v analytické části přesouvá k samotné obsahové analýze dat o dehumanizaci, kde se autor zaměří na analýzu jednotlivých vybraných textů na základě jasně daných kritérií popsaných v samotné analýze. V analytické části práce budou vybrány tři zdroje pro výběr textů, které budou představovat média jako *ChinaDaily*, *Freedom House*, či *Uyghurs Human Rights Project*, které budou reprezentovat čínskou stranu, organizace ujgurské menšiny a nevládní zahraniční organizace.

2. Analytická část

V analytické části se autor nejdříve zaměřuje na historický kontext ČLR, který považuje za nezbytný pro uvedení do souvislostí s odlišným vývojem Číny a autonomní provincie Xinjiang, která se dlouhá léta rozvíjela bez závislosti zbytku Číny a ujgurská menšina tvořila významného hráče na poli tehdejších mezinárodních vztahů. Více se autor na Xinjiang zaměřuje v části pojednávající o provincii Xinjiang. V analytické části jsou vybrány veškeré aspekty, které autor považuje za stěžejní pro lepší pochopení vztahů mezi ujgurskou menšinou a čínskou vládou a spojení faktorů, které hrají svou roli při prosazování čínské bezpečnostní politiky, která má za cíl bojovat proti “vlivům zla” jako jsou náboženský extremismus, terorismus a separatismus. V této části autor čerpá informace od autorů jako Millward (2004), Kamberi (2015) a Callahan (2016). Dále v analytické části autor dochází k samotné obsahové analýze vybraných textů z článků od *ChinaDaily* nebo *Uyghurs Human Rights Project*, které v rozmezí let 2013 až 2023 informují čtenáře o Xinjiangu, ujgurské menšině či možné dehumanizaci.

2.1. Čínská lidová republika

Čínská lidová republika byla ustanovena 1. října v roce 1949, kdy Mao Ce-tung vyhlásil na náměstí Nebeského klidu vytvoření Čínské lidové republiky (ČLR). On sám se postavil do jejího čela spolu s komunistickou stranou Číny, která se stala jedinou stranou v zemi. Nová vláda přistoupila na nový režim v duchu komunismu a k centrálně plánovanému hospodářství (Cheng, 2010, s. 192). Komunistická strana se již od svého počátku nebála sáhnout k tvrdým represím proti odpůrcům režimu (Wang, Rosenou, 2009, s. 7). V roce 1949 došlo k anexi Východního Turkestánu (Xinjiangu), kde žila a dodnes žije početná menšina Ujgurů, kteří se liší v mnoha ohledech od původních obyvatel Číny (Callahan, 2016, s. 1-18). ČLR prosazovala politiku jednotné Číny již za vlády Mao Ce-tunga a jakékoliv nepokoje byly potlačeny. Komunistická strana Číny má od roku 1949 dominantní postavení a je jediným aktérem na čínské politické scéně. V té době byl nejen na politické scéně prosazován maoismus, což mělo velký vliv na mnohé aspekty jako vytvoření kultu osobnosti Mao Ce-tunga, či v oblasti kultury a náboženství (Cheng, 2010, s. 193-195). ČLR je tzv. leninským státem což jinak znamená, že vedoucí úlohu ve státě má strana, a proto jsou instituce státní moci, stejně tak zákonodárná moc, podřízené Komunistické straně Číny (Heilmann, 2017, s. 24-27). Instituce státní správy je hierarchicky uspořádaná struktura organizací Komunistické strany Číny, kdy v jejím čele

stojí generální tajemník obklopený skupinou členů stálého výboru Politbyra, kteří by měli sloužit jako pomocníci generálního tajemníka, v tomto případě Xi Jinpinga, ve výkonu jeho práce (Brown, 2018, s. 15-16).

Ty nejdůležitější rozhodovací pravomoci leží v rukou orgánů Komunistické strany Číny, a především pak prezidenta Číny, kterým je v současnosti Xi Jinping, který je také zároveň prezidentem ČLR. Komunistická strana Číny má kontrolu i nad ozbrojenými složkami ČLR a mimo jiné drží politickou moc nad všemi složkami státu jako je vláda (exekutivní moc), lidovými shromážděními (legislativní moc) a soudy (soudní moc). K důležitým změnám v rozdělení moci dochází za vlády současného prezidenta Číny Xi Jinpinga, který prosadil další centralizaci moci, kdy došlo k oslabení pravomocí stranických či státních orgánů, a k posílení moci nově vytvořených ústředních vedoucích skupin (Cheng, 2010, s. 193-195). Došlo také k oslabení pozice premiéra. Xi Jinping se tak stal předsedou více než deseti různých skupin a získal tím úplnou kontrolu ve všech zásadních oblastech jako jsou ekonomické reformy, zahraniční politika, vnitřní bezpečnost, inovace a technologie, reforma armády a další. Xi Jinping je důležitým aktérem jak na mezinárodní scéně, tak na poli vnitrostátních záležitostí, neboť ho můžeme považovat za ztělesnění ČLR a Komunistické strany Číny (Brown, 2018, s.6-8). Xi Jinping se tak těmito kroky snaží vyrovnat Mao Ce-tungovi, kdy se Čína znovu stává státem jednoho muže. Lze očekávat, že generální tajemník bude i nadále upřednostňovat státní bezpečnost než ekonomiku. Tomu má pomoci i instituce, která má přímo zajišťovat bezpečnost státu. Poněkud záhadnou institucí se stal v roce 2013 Ústřední výbor pro státní bezpečnost, kterou založil sám generální tajemník Xi Jinpinga a která má dohlížet na státní bezpečnost a je zodpovědná za boj proti terorismu, separatismu či náboženského extremismu, které podle můžeme, podle slov vlády ČLR, pozorovat v autonomní oblasti Xinjiang (Allison. 2018, s. 31-32), (Cheng, 2010, s. 201).

2.1.1. Autonomní Provincie Xinjiang

Provincie Xinjiang, nebo také tradičně Východní Turkestán, je provincie, která se nachází na samém severozápadě ČLR a je oficiálně autonomní oblastí s již po dlouhá staletí ujjurskou menšinou, která se v mnoha ohledech liší od chanského etnika, které je dominantní pro zbytek Číny. Provincie je jednou z největších, ale také jednou z nejchudších a nejméně rozvinutých regionů ČLR. Skládá se ze dvou hlavních geograficky, historicky a etnicky odlišných oblastí s různými historickými názvy a to Džungarsko, které se rozkládá na sever od pohoří Ťan-šan a Tarimská pánev, kterou můžeme hledat na jih od pohoří Ťan-šan. Důležitým znakem pro Xinjiangu je fakt, že je jak geograficky, tak etnograficky blíže ke středoasijským státům než k historické Číně (Kamberi, 2015, s. 18-20). V roce 2021 činil počet obyvatel Xinjiangu přibližně 25 milionů obyvatel, kdy více jak 40% této populace je tvořena “nečínskou“ menšinou Ujgurů. Dominantním náboženstvím v regionu je historicky islám, i přesto, že tu najdeme více druhů náboženství (Millward, 2004, s. 2). Ekonomicky vyspělejší je sever než jih. Celková zaostalost regionu byla způsobena i odepřením výhod tržních zemědělských reforem, které v jiných regionech dramaticky zvýšily životní úroveň obyvatel.

Po několika pokusech o nezávislosti Xinjiangu na Číně došlo v roce 1949 o převzetí kontroly nad regionem ze strany již komunistické Číny. Komunistická strana Číny, se po vzoru Sovětského svazu, snažila zvýšit počet chanského etnika různými projekty a dosáhnout tak “počínštění“ tohoto jinak ujjurského regionu. Toto období dalo vzniknout koloniálnímu projektu XPCC, který se v dnešních dnech podílí na chodu věznic a převýchovných táborů v Xinjiangu. Jedná se o polovojenskou organizaci, jejímž cílem bylo a je snížit počet ujjurské menšiny, anebo jejich ideologická převýchova. Mimo jiné tato organizace představuje státní podnik, který v sobě integruje zemědělství, průmysl, dopravu či stavebnictví. Nabízí tedy mimo jiné i pracovní příležitosti pro obyvatele Xinjiangu. Zpočátku 50. a 60. let se XPCC zaměřovala na osídlování a rozvoj řídké osídlených oblastí (Millward, 2004, s. 7-8).

Obrázek č. 1: Provincie Xinjiang

Zdroj: China Xinjiang. (2008). Dostupné na:

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/2/2f/China_Xinjiang.svg/705px-China_Xinjiang.svg.png

2.2.Národní bezpečnostní politika Číny vůči ujjurské menšině

2.2.1. Bezpečnostní politika

Pojmem bezpečnostní politika rozumíme činnost, která je tvořena státními cíli a zájmy, tak také nástroje určené k jejich dosažení, zabezpečení státní svrchovanosti, jednoty, demokracie, rozvoje a ochrany občanů. Jinými slovy je národní bezpečnostní politika rámec toho, jak daný stát zajišťuje bezpečnost státu a svých občanů a prezentuje se jako ucelený a jednotný stát. Buzan (1998) tvrdí, že národní bezpečnostní politiku můžeme označit za dokument, který obsahuje plán, strategii či koncept, který chce daný stát prosazovat za dosažením zajištění bezpečnosti. Mimo jiné ukazuje to, jakým směrem se chce národ ubírat a jak chce řešit současné, či budoucí hrozby a příležitosti. Národní bezpečnostní politika se snaží nastítnit jak vnitřní, tak vnější hrozby. V neposlední řadě si klade za cíl usilovat o integraci v oblasti národní bezpečnosti a v reakci na hrozby, které jsou nejdůležitější (Allison, 2018, s. 9).

Teorie bezpečnosti, známá také jako bezpečnostní studia nebo mezinárodní bezpečnost, je multidisciplinární obor, který zkoumá příčiny a důsledky konfliktů a spolupráce mezi státy, jakož i opatření a strategie používané k podpoře bezpečnosti na různých úrovních. Zahrnuje širokou škálu perspektiv a přístupů, přičemž vychází z disciplín, jako jsou politologie, mezinárodní vztahy, sociologie, psychologie a ekonomie. Ve své podstatě se teorie bezpečnosti snaží pochopit, jak státy a další aktéři sledují své zájmy v anarchickém mezinárodním systému, kde neexistuje centrální autorita, která by prosazovala pravidla a řešila spory. Tento obor zkoumá dynamiku moci, vnímání hrozeb a strategie, které státy používají k ochraně vlastní bezpečnosti a prosazování svých zájmů. Jedním z ústředních pojmů teorie bezpečnosti je samotný pojem bezpečnosti. Bezpečnost je komplexní a mnohostranný pojem, který přesahuje tradiční zaměření na vojenskou obranu. Zahrnuje nejen vojenskou bezpečnost, ale také ekonomickou bezpečnost, politickou bezpečnost, environmentální bezpečnost a lidskou bezpečnost. Tyto různé dimenze bezpečnosti jsou vzájemně propojeny a mohou se navzájem ovlivňovat. Teorie bezpečnosti se zabývá také úlohou institucí a mezinárodních organizací při zvládnání bezpečnostních výzev. Instituce, jako je Organizace spojených národů, NATO a regionální organizace, hrají zásadní roli při utváření bezpečnostní dynamiky tím, že poskytují platformy pro dialog, řešení konfliktů a spolupráci. Obor analyzuje, jak tyto instituce ovlivňují chování států a přispívají k udržení mezinárodního míru a bezpečnosti (Williams, 2008, s. 60).

Kromě přístupů zaměřených na státy se teorie bezpečnosti zabývá také nestátními aktéry a jejich vlivem na bezpečnost. Nestátní aktéři, včetně teroristických organizací, nadnárodních zločineckých sítí a nadnárodních korporací, mohou představovat významné bezpečnostní výzvy a narušovat tradiční státně-centrické chápání bezpečnosti. Obor zkoumá měnící se povahu bezpečnostních hrozeb v 21. století, včetně kybernetických hrozeb, terorismu, změny klimatu a nedostatku zdrojů (Williams, 2008, s. 172).

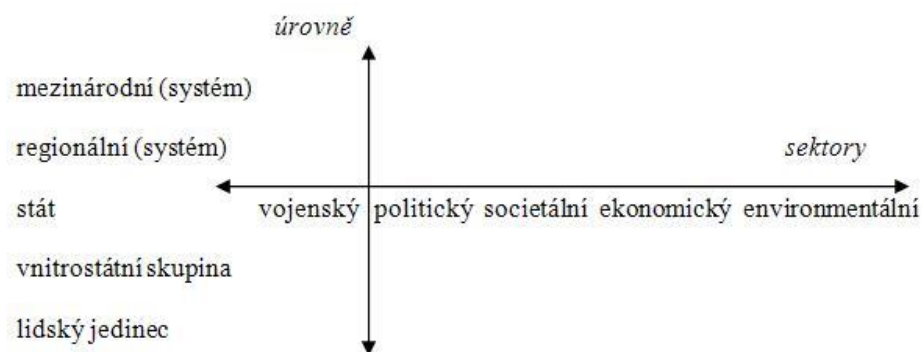
V rámci teorie bezpečnosti se objevilo několik významných teorií a rámců, které vysvětlují a analyzují dynamiku bezpečnosti. Realismus, liberalismus, konstruktivismus a kritická teorie jsou některé z hlavních teoretických perspektiv, které poskytují různé optiky, jimiž lze bezpečnostní otázky chápat. Tyto teorie nabízejí odlišná vysvětlení příčin konfliktů, povahy moci a možností spolupráce a míru (Williams, 2008, s. 507).

Definicí národní bezpečnostní politiky se zabývá také Roy Allison, který tvrdí, že národní bezpečnostní politiku můžeme definovat v několika konceptech. Prvním z nich je pojem moci. Ten lze nejlépe definovat jako vlastnictví národa, který má kontrolu nad svou suverenitou a svrchovaností a osudu. Předpokládá určitý stupeň kontroly nad rozsahem, do jaké míry mohou vnější síly zemi škodit. Tvrdá, nebo převážně vojenská moc je o kontrole, zatímco měkká moc je o kontrole. Allison (2018) tvrdí, že bezpečnostní politika je především o vlivu či snaze přesvědčit ostatní, aby něco udělali, a to za použití metod, které nejsou válečné. Nástroje pro prosazení národní bezpečnosti existují v celé škále, a to od použití síly, až po diplomatické vyjednávání. Mezi tyto nástroje můžeme zařadit složky jako ozbrojené síly, donucovací a zpravodajské orgány či jiné vládní agentury.

Bezpečnostní politikou se také zabývá Barry Buzan v díle *Security: A new framework for analysis*. Buzan, spolu s Kodaňskou školou, konceptualizuje problematiku bezpečnosti, která byla tradičně rozdělována na národní a mezinárodní bezpečnost. Pojem bezpečnosti byl Buzanem spolu s kodaňskou skupinou rozšířena a prohloubena o nové hrozby a nové objekty. Zároveň byl zaveden zcela nový pohled na dynamiku bezpečnosti, který získal pojmenování sekuritizace. Kodaňská škola představila nejenom nový koncept bezpečnosti, ale i jednotný analytický rámec pro jeho studium. Koncept se začal formulovat především během 60. a 70. let z důvodů jako byla ekonomická nestabilita či ropné krize. To vedlo ke změně konceptualizace bezpečnosti a začala být důležitá i jiná témata než vojensky zaměřená. Důležitým pojmem je sekuritizace. Jedná se situaci, která představuje extrémní formu politizace, tedy případ, kdy se dané téma přesouvá do agendy státu a je tak zásadní pro jeho ochranu a fungování. Nejdříve je nutné, aby aktéři vykonávající sekuritizaci označili daný “objekt” za vnitřní hrozbu a přesvědčili zbylé aktéry o nutnosti sekuritizace (Buzan, 2018, s.1-28).

Koncept Kodaňské školy lze zobrazit na následujícím grafu, který reflektuje rozdělení na sektory a úrovně. Toto rozdělení zastává i Barry Buzan ve svém díle *Security: A new framework for analysis*.

Obrázek č. 2: Úrovně a sektory bezpečnosti

Zdroj: Waeber, O.(1997).*Concepts od security*. Copenhagen: Institute of political science university of Copenhagen.

Vojenský sektor

Ve vojenském sektoru je referenčním objektem obvykle stát. Je také možné si představit okolnosti, za nichž by ohrožení přežití ozbrojených sil bylo tyto síly povýšily na samostatný referenční objekt, možná i na samostatný objekt sloužící k ospravedlnění převratu proti stávající vládě a její politice (ať už jde o odzbrojení, nebo beznadějný konflikt). Tradiční bezpečnostní studia mají tendenci považovat všechny vojenské záležitosti za případy bezpečnosti, ale to nemusí být pravda tomu tak není (Buzan, 1998, s. 49-51).

Politický sektor

V politickém sektoru jsou existenční hrozby tradičně definovány v rámci z hlediska konstitutivního principu-suverenity, ale někdy také ideologie-stát. Suverenitu může existenčně ohrozit cokoli co zpochybňuje uznání, legitimitu nebo vládnoucí autoritu. Mezi ně patří stále více vzájemně závislých a institucionalizovaných vztahů charakteristických pro Západ (a stále více na sobě závislé vztahy mezi vládnoucí autoritou a různé nadnárodní subjekty jako nadnárodní společnosti či organizace, které mohou zpochybňovat vládnoucí autoritu a získávat na důležitosti. Tyto jevy můžeme pozorovat u západních demokracií (Buzan, 1998, s. 141-143).

Ekonomický sektor

V ekonomickém sektoru jsou referenčními objekty a existenčními hrozbami obtížnější určit. Firmy jsou nejčastěji existenčně ohroženy bankrotem a někdy i změnami zákonů, které je činí nezákonnými nebo neperspektivními (jako po komunistických revolucích). V tržní ekonomice se však až na výjimky očekává, že firmy budou vznikat a zanikat a pouze jen zřídka se snaží zajistit si vlastní přežití. Národní ekonomiky mají větší nárok na právo na přežití, ale jen zřídka dojde k ohrožení tohoto přežití (státní bankrot nebo neschopnost zajistit základní potřeby obyvatelstva) skutečně vzniká mimo širší bezpečnostní souvislosti, jako je např. válka. Pokud není ohroženo přežití obyvatelstva, je obrovská škála národního hospodářství, kterému se daří lépe nebo hůře, nelze považovat za existenčně ohrožující (Buzan, 1998, s. 95-96).

Sociální sektor

Ve společenském sektoru, jsou referenčním objektem rozsáhlé kolektivní identity, které mohou fungovat nezávisle na státu, jako jsou národy a náboženství. Vzhledem ke zvláštní povaze tohoto typu referentu je nesmírně obtížné stanovit pevné hranice, které by odlišily existenční hrozby od menších. Kolektivní identity se přirozeně vyvíjejí a mění v reakci na vnitřní a vnější vývoj (Buzan, 1998, s. 119).

Sektor životního prostředí

V oblasti životního prostředí je škála možných referenčních objektů následující velmi široký, od relativně konkrétních věcí, jako je přežití jednotlivých druhů nebo typů prostředí. až po mnohem rozmazanější, rozsáhlejší záležitosti, jako je udržení planetárního klimatu a biosféry v úzkém pásmu lidských bytostí. které lidstvo během několika tisíc let své civilizace začalo považovat za normální (Buzan, 1998, s. 71-72).

2.2.2. Ujgurská menšina v Xinjiangu

Historie Ujgurů sahá až do dob Mongolské říše, která se rozkládala i na území dnešního Xinjiangu. Ujgurové v průběhu své historie zakládali vlastní městské státy. Příkladem je dávné město Kokandi, které se rozprostíralo nejen na území dnešního Xinjiangu. Mezi nejznámější postavy tohoto období patří Yagub Beg, který stál v čele Kokandi v letech 1865 až 1877. Ujgurové se dočkali své vlastní ujgurské země až v roce 1933, kdy byla na dnešním území Xinjiangu ustanovena Republika Východní Turkistán (Kamberi, 2015, s. 18).

V letech 1946-1949 docházelo k řadě pokusů o reformy ze strany Číny za pomoci Ruska na tehdejším ujgurském území v Xinjiangu. Tyto reformy měly do této oblasti přinést komunistické myšlenky, rozvoj čínské společnosti a myšlenky maoismu. Xinjiangu byla dokonce slibována i vysoká míra autonomie. Zlom nastal v 50. letech, kdy se došlo k takovému závěru, že každý aspekt ujgurské menšiny se zásadně liší od kultury Číny. A to v případě jazyka, náboženství, zvyků a idejí, které byly výrazně odlišné od představ tehdejší komunistické elity. Všechny tyto rozdíly byly soustavně napadány čínskou vládou (Kamberi, 2015, s.3).

Nejzásadnějšími rozdíly, kterými se ujgurská menšina liší od Chanů, kteří tvoří nejpočetnější etnikum v Číně, jsou nepochybně rozdíly v oblasti náboženství, jazyka a kultury. I přesto, že obě etnika žijí v jedné zemi, tak samotná čínská vláda nepovažuje ujgurskou menšinu za “pravé” Číňany, což působí “tření” mezi čínskou vládou a Ujgury. Ujgurové se liší od Chanů také z vizuálního hlediska, neboť mezi příslušníky ujgurské menšiny můžeme vidět rozdílné rysy jako jsou modré oči či tmavší pleť. Za nejzásadnější rozdíly však považují již zmíněné náboženství, jazyk a kulturu.

Ujgurštinu řadíme mezi turkické jazyky, a tudíž mají Ujgurové po jazykové stránce blíže k národům ze Střední Asie jako jsou například Uzbeki. Naopak Chanové patří do sinotibetské skupiny (Kamberi, 2015, s. 7-8).

V otázce náboženství čínská vláda prosazuje sinizaci náboženství kontrolované vládou. Jedná se o programy a zákony čínské vlády, která se snaží prosadit tímto způsobem jednotu kultury. V případě Ujgurů je dominantním náboženstvím islám. Velká část ujgurské menšiny patří k sunnitské skupině islámského světa a stejně jako v případě jazyka mají Ujgurové blíže k národům obývajících Střední Asii.

Jakožto původní obyvatelé Střední Asie si Ujgurové vytvořili svoji jedinečnou kulturu, která zásadně přispěla k rozvoji vzdělanosti v Asii. V dobách středověku by se dala ujgurská kultura označit za jednu z nejvyspělejších v této oblasti. O úrovni kulturní vyspělosti hovoří i četné archeologické nálezy. Několik památek dokládá vznešenost tehdejší ujgurské kultury a společnosti. Hráli významnou roli v ekonomice Hedvábné stezky a přispěli k rozvoji středoasijské literatury, stejně jako k vytvoření místního buddhistického umění (Kamberi, 2015, s. 15-16).

2.2.3. Čína pod vládou Xi Jinpinga

Národní bezpečnostní politika Číny se výrazně změnila po zvolení Xi Jinpinga prezidentem v roce 2013. Lze ho označit za hlavního strůjce a představitele čínské bezpečnostní politiky nejen v provincii Xinjiang, ale v celé Číně. Z tohoto důvodu je rok 2013 a zvolení Xi Jinpinga prezidentem důležitým milníkem v této bakalářské práci.

Xi Jinping se narodil v roce 1953 ve městě Fuping. Již v roce 1974 vstoupil do komunistické strany Číny. Mimo jiné se aktivně prezentoval v komunistické mládeži. V roce 2007 byl po reorganizacích ve straně jmenován vedoucím strany v Šanghaji. Hned následující rok byl v roce 2008 jmenován viceprezidentem Číny a nebylo pochyb, že jeho kariéra ve straně bude i nadále růst. Již v roce 2012 Xi Jinping převzal funkci generálního tajemníka komunistické strany Číny a následně v roce 2013 byl jmenován do funkce prezidenta. Hned od svého zvolení začal prezident Xi Jinping prosazovat několik změn, které měly zajistit bezpečnost a stabilitu v Číně, vymýtit korupci a upevnit jeho moc jakožto prezidenta. K nejznámějším domácím politikám patří bezpochyby kampaň proti korupci. Ta byla zaměřena především na stranické členy, příslušníky Lidové armády a další jedince v politické sféře. Viditelné byly i prezidentovi obavy o možném šíření západních myšlenek, které by mohly působit protistátně. S tím se pojí reformy známé také jako “Dokument číslo devět”, který přímo pojednává o rostoucím vlivu západních hodnot v Číně (Brown, 2018, s. 7-9).

Pokud bychom měli vypíchnout jednu z největších myšlenek Xi Jinpinga, kterou si dal prezident za cíl, určitě by se jednalo o tzv. "Čínský sen" skrze který se čínská vláda snaží demonstrovat svoji neutuchající důvěru v sílu své ekonomiky (Wang, 2019, s. 18-20). Pro tuto práci zásadní politiku, kterou Xi Jinping prosazuje především na území Xinjiangu proti ujjurské menšině je tzv. "Tvrký úder". Lanteigne (2020) zmiňuje, že pomocí ozbrojených složek čínská vláda prosazuje v této provincii tvrdou bezpečnostní politiku, kterou se snaží bojovat proti údajnému terorismu a separatismu v regionu. Členové ujjurské menšiny jsou pak mnohdy dlouhodobě vězněni, anebo posíláni do převýchovných táborů. Ač ani prezident, či ani čínská vláda oficiálně nepřiznává, že by se něco takového v Xinjiangu odehrávalo a rezolutně odmítá jakékoliv porušování lidských práv. Rozdílné názory však mají světové mocnosti jako například USA či VB, které jednání Číny kritizují za hrubé porušování lidských práv, ale ne přímo mluví o dehumanizaci. Podle hodnocení úřadu vysokého komisaře OSN pro lidská práva se jedná o možné zločiny proti lidskosti, ale nic nebylo potvrzeno s jistotou.

Brown (2018) ve své práci *Ideology in the Era of Xi Jinping* mimo jiné pojednává o 12 pojmech, které byly od roku 2014 do roku 2015 propagovány v rámci kampaně na podporu socialistických hodnot ze strany Xi Jinpinga. Ve své práci jsem vybral jen ty pojmy, které mají přímou návaznost na bezpečnostní politiku Číny.

Hexie – Harmonický: Je chápána jako součást procesu morálního naléhání ze strany čínské vlády v reakci na společnost roztržštěnou kvůli materiálnímu bohatství a dalším rozdílům, upozorňující na katastrofální důsledky nejednoty v minulosti a vyzývající k trvalému soustředění se na společné cíle dosažení "bohaté, silné a mocné" země. Udržování sociální stability a předcházení konfliktům ve společnosti. To dává slovu "harmonický" v současném čínském diskurzu poněkud dvojznačnou roli. Harmonický je k jednotě a společnému záměru, ale také mírnou hrozbou pro ty, kteří vnesou jakýkoli požadavek na jednotu a společný cíl. námitky proti prostředkům, které se k tomu používají. Hlubokou ironií tak je, že výraz "být harmonizován" se používá pro ty, kteří mají být umlčeni nebo jednoduše zavřeni, když se jejich myšlenky stanou příliš nepohodlné pro čínskou vládu (Brown, 2018, s. 11).

Gongzheng – Spravedlnost: To je spojeno s tím, že strana uznává, že musí vládnout pro všechny a jménem všech, a že od té doby, co vědomí práv čínského lidu prudce vzrostlo, je touha po spravedlnosti jádrem mnoha milionů petic adresovaných ústřední vládě, které se týkají ideologie Xi Jinpinga a čínské vlády a více se obrací na soudy v občanské sféře. Spravedlnost je však pojem, který strana také vymezuje a není zcela stejná pro všechny obyvatele Číny. Čínská vláda kontroluje zdroje i definice spravedlnosti (Brown, 2018, s. 11).

Fazhi – Vláda práva: Je termín spojený s jasnou kritikou, která se objevila již v době maoismu, kdy vládl spíše člověk než právo. Jisté podobnosti můžeme vidět i u vlády Xi Jinpinga. To zpochybňuje pojem čínské společnosti jako společnosti, která prosazuje nadřazenost vztahů, vlivných vazeb a dalších sítí nad uplatňováním zákonů. S pojmy spravedlnosti a rovnosti souvisí i čínské plénum v roce 2014, které se soustředilo na pojem právního státu, podle kterého byly silnější a značně předvídatelnější regulace v oblasti vlastnictví, obchodních záležitostí a jiné. Nicméně kde strana samotná zůstávala imunní vůči útokům aktivistů a v očích stranické elity zpolitizovaných jedinců (Brown, 2018, s. 12).

Aiguo – Vlastenectví: Aiguo naznačuje uznání, že pod Xi Jinpingem je jedno z nejdůležitějších nových zdrojů legitimacy pro Xi Jinpinga apelování na čínské vlastenecké národní poslání a "vlastenecké" vzdělávací kampaně. Ty zdůrazňovaly způsoby, jak je silná země spojena také s tím, že to je nejjistější způsob, jak zajistit zemi stabilní a silnou stranu. Již nikdy nebude vystavena ponížení, které ji postihlo od doby v polovině devatenáctého století. Negativnějším výsledkem "Aiguo" byl vzestup asertivnějšího nacionalismu a jeho dopad na vztahy Číny s okolním světem (Brown, 2018, s. 12).

Jingye – Oddanost: Je méně často používaný termín, který se vztahuje k pojmu strany usilující nejen o loajalitu lidí výměnou za materiální zisk, ale také o jejich oddanost. Hlubší oddanost poslání, s nímž se ztotožňují a které sdílejí s čínskou vládou. Tedy vytváření stabilního, udržitelného, bohatého a silného čínského státu (Brown, 2018, s. 12).

2.2.4. Vztahy mezi čínskou vládou a ujjurskou menšinou

Vztahy mezi čínskou vládou a ujjurskou menšinou jsou prakticky na bodu mrazu, neboť represe vedené ze strany Číny, které nabraly na intenzitě především po zvolení Xi Jinpinga prezidentem, který prosazuje proti ujjurské menšině tvrdou politiku a potlačování sebemenších náznaků separatismu či terorismu, a to ať opravdových, či pouze smyšlených ('Who are the Uyghurs'. 2022). Ujjurská menšina se dlouhá staletí vyvíjela nezávisle na zbytku Číny a vybudovala si svoji kulturu, jazyk, písmo a na rozdíl od zbytku Číny, kde převažuje buddhismus či Konfucianství, ujjurská menšina ve velkém zastoupení věří v islám (Kamberi, 2015, s. 15-16). Těchto několik dělících znaků mezi ujjurskou menšinou a čínskou vládou jsou středem pnutí mezi těmito stranami. Od 90. let 20. století v Xinjiangu sílily protihanské a separatistické nálady, které někdy přerůstaly v násilí. V roce 2009 zemřelo v Xinjiangu při střetech, z nichž Číňané obviňovali Ujjury, kteří chtěli vlastní stát, asi 200 lidí. V posledních letech však masivní bezpečnostní represe potlačily nesouhlas. Xinjiang je nyní pokryt všudypřítomnou sítí dohledu, včetně policie, kontrolních stanovišť a kamer, které snímají vše od poznávacích značek až po obličej jednotlivců. Podle organizace Human Rights Watch policie také používá mobilní aplikaci ke sledování chování lidí, například kolik spotřebovávají elektřiny a jak často používají domovní dveře ('Who are the Uyghurs'. 2022).

Od roku 2017, kdy prezident Xi Jinping vydal nařízení, o sinizaci náboženství. Tedy o státní náboženství, které je kontrolováno a schváleno vládou. Podle účastníků kampaní se Čína snaží vymýtit ujjurskou kulturu. Policejní spisy Xinjiangu, které všechny pocházejí z doby před rokem 2019, vrhají další světlo na Ujjury trestané za údajné zločiny, které se staly před lety (Swanstrom, 2005, s. 571). Zdá se, že mnozí z nich se stali terčem útoku kvůli používání mobilních telefonů, kvůli poslechu "nelegálních přednášek" nebo nedostatečnému používání telefonu, což je považováno za známku toho, že se uživatel snaží vyhnout digitálnímu dohledu. V posledních desetiletích dochází k masové migraci Chanů (etnická většina Číny) do Xinjiangu, kterou údajně organizuje stát s cílem rozředit tamní menšinové obyvatelstvo. Čína je také obviňována z toho, že se zaměřuje na muslimské náboženské představitele a zakazuje náboženské praktiky v regionu a ničí mešity a hrobky a tím zlomit ujjurskou identitu ('Who are the Uyghurs'. 2022). Kamberi (2015) ve své práci hovoří o ujjurské legendě, která mluví o Xinjiangu jako o zemi "tři hory svírají tři pánve" což značí pohoří Tängri, které rozděluje celou ujjurskou zemi na dvě různé přírodně zeměpisné oblasti. A to Jarišskou kotlinu v oblasti na severu a Tarimskou pánev na jihu (Kamberi, 2015, s. 4-5). Tento geologický jev spolu s rozsáhlými pouštěmi měl za výsledek značnou izolaci Xinjiangu od zbytku Číny. Svou roli

hraje i nerostné bohatství provincie o které má čínská vláda zájem a je tudíž pro ni tento region důležitý. Xinjiang je převážně pokryta pouštěmi a produkuje asi pětinu světové produkce bavlny (Swanstrom, 2005, s. 577-578). Skupiny na ochranu lidských práv vyjádřily obavy, že velká část této exportní bavlny je sklízena nucenou prací, neboť čínská vláda nutí Ujgury k práci na polích s bavlnou. V roce 2021 některé západní značky vyřadily bavlnu ze Xinjiangu ze svých dodavatelských řetězců, což vedlo k odporu čínských celebrit a internetových uživatelů proti těmto značkám.

2.2.5. Boj proti terorismu a preventivní represe

Čínská vláda prosazuje proti ujugurské menšině v provincii Xinjiang tvrdou bezpečnostní politiku a nebojí se sáhnout i ke krutým represím proti místním obyvatelům, které čínská vláda považuje za hrozbu. Příklad je situace z let 2017 a 2018, kdy čínská vláda tvrdě zasáhla proti Ujgurům a jejich rodinám. To vyvolalo rostoucí nespokojenost ze stran mezinárodních organizací zastupující lidská práva. Svě znepokojení vyjádřilo i OSN. Zprávy uvádějí, že 1 až 3 miliony lidí včetně Ujgurů, Kazachů a kyrgyzské menšiny, bylo zadržováno v síti téměř 1200 nedávno vybudovaných táborů, kde jsou podrobováni nucené převýchově a mučení a podrobováni politické indoktrinaci. Orgány ČLR také stále častěji usilují o nedobrovolnou repatriaci ujugurských migrantů nebo žadatelů o azyl ve třetích zemích a zároveň vyvíjejí nebývalý tlak na síť diaspor (Bethany, 2019). Sekuritizace probíhala v Xinjiangu již delší dobu. Předchozí regionální vůdci jako Song Hanlian a Wang Lequan zdůrazňovali význam sociální stability a regionální úřady na počátku 90. let 20. století uspořádaly kampaně "Strike Hard", které zahrnovaly dočasné nebo cyklické stupňování represí. (Trevaskes, 2010, s. 12). Tyto kroky v praxi znamenaly vytvoření rozsáhlého systému mimosoudního zadržování a internace, jehož cílem byla masová indoktrinace a internace politicko-ideologickou převýchovou. Skupiny na ochranu lidských práv odhadují, že 30 % ujugurské populace v jižním Xinjiangu bylo zadrženo za účelem převýchovy, stejně jako menší počet kazašských a kyrgyzských obyvatel regionu a kazašské menšiny (Chestnut, 2020, s. 11).

Druhým pozoruhodným rysem přístupu čínské vlády k vnitřní bezpečnosti v Xinjiangu v letech 2017 až 2018 je důraz na ideologickou a politickou převýchovu. V souladu s předpisy jsou převýchovné programy v Xinjiangu silně zaměřeny na omezení náboženské praxe a její podřízení stranické disciplíně. Velká část učebních osnov v převýchovných táborech je vlastenecky výchova zaměřená na vštěpování etnické jednoty a nacionalistické loajality vůči čínské vládě. Toho se dosahuje nahrazením ujurštiny mandarínskou čínštinou, která je čínskou vládou považována za celostátní jazyk a nahrazením muslimských náboženských praktik sekulárními kulturními zvyky. Převýchova také klade silný důraz na indoktrinaci proti "třem zlům" (Koesel, 2014, s. 1-5).

Třetím prvkem strategického posunu čínské vlády je kampaň na potlačení na pohyb ujjurských občanů v Číně, a to jak na domácí, tak na mezinárodní úrovni, a vyvíjení tlaku na ujjurskou diasporu a její nadnárodní sociální a mobilizační síť. Zahraniční vazby jsou stále více kontrolovány. Osoby, které udržují vazby, jako jsou návštěvy rodiny a častá komunikace s osobami v zahraničí, jsou předmětem kontroly. Na základě rozhovorů s bývalými zadrženými naznačují, že pouhá existence přátel nebo sousedů, kteří jezdí do zahraničí, stačilo k tomu, aby se někdo stal terčem zadržení a převýchovy v převýchovných táborech, a to zejména v místech, kde byly místním orgánům uloženy kvóty (Wang, 2018).

Autorka Sheena Chestnut je své práci *Counterterrorism and Preventive Repression* tři společná vysvětlení zvýšené represe v Xinjiangu:

- (1) Zvýšená míra sporů v Xinjiangu od roku 2009 po násilnostech mezi Ujgury a Chany (dominantní čínská menšina).
- (2) Změny v politice čínské vlády vůči etnickým menšinám.
- (3) individuální vedení tajemníka strany v Xinjiangu Chen Quangua, který však přímo podléhá čínské vládě. Jedná se o pověřence Čínské komunistické strany pro tuto provincii. Jeho úkolem je dohled na provincií Xinjiang. V minulosti již působil v bezpečnostní politice Tibetu.

Tyto domácí faktory jsou důležitým, ale neúplným doplněním naší argumentace represí ze strany čínské vlády a boje proti "třem zlům", které představují terorismus, extremismus a separatismus.

2.2.6. Převýchovné tábory

Tábory, které začala čínská vláda hojně stavět po celém Xinjiangu budí velké negativní ohlasy po celém světě, a především západními demokratickými státy jsou tyto tábory brány jako místa, kde dochází k asimilaci až dehumanizaci ujjurské menšiny. Čínská vláda veškerá nařčení rezolutně odmítá a nepřipouští, že se by jednalo o tábory typu koncentračních táborů. Vše je tamní vládou prezentováno jako školy pro Ujgury, kde se mohou učit čínské kultury, jazyka a náboženství. Otázkou zůstává, proč jsou tyto tábory tak střeženy a západním médiím či organizacím na podporu lidských práv, prezentovány v zcela jiném světle, než jak tomu je z výpovědí obětí převýchovných táborů. Čínská vláda toto vidí jako nutný krok pro zajištění stability v tomto regionu a v boji proti extrémismu a terorismu (*'Up to one million'*, 2018).

Diametrálně se liší výpovědi svědků převýchovných táborů, kteří vypráví o hrůzách tamních táborů a krutosti dozorců neboli tzv. učitelů. Osud odhadem až jednoho milionu lidí je neznámý a většina rodin zadržených je v nevědomosti. Čína zintenzivnila kampaň masové internace, vtíravého sledování, politické indoktrinace a nucené kulturní asimilace Ujgurů, Kazachů a dalších převážně muslimských etnických skupin v regionu. Amnesty International vedla rozhovory s více než 100 lidmi mimo Čínu, jejichž příbuzní v Ujjurské autonomní oblasti Xinjing jsou stále pohřešováni, a také s osobami, které uvedly, že byly v tamních zadržovacích táborech mučeny či jinak týrány (*'Up to one million'*, 2018). Čínská vláda tábory označuje jako střediska pro "transformaci prostřednictvím vzdělávání", nicméně většina lidí o nich mluví jednoduše jako o "převýchovných táborech". Osoby, které jsou do těchto táborů posílány, nejsou souzeny, nemají přístup k právníkům ani právo napadnout rozhodnutí. Jednotlivci mohou být ponecháni ve vazbě i několik měsíců, protože o tom, kdy byl jednatel "transformován", rozhodují úřady. Podle obětí převýchovných táborů jsou vězni hned od počátku týráni. Jeden z vězňů popisuje hrůzy tak, že hned při prvním pobytu v táboře byl nucen hodiny nehybně stát s pouty a kapucí. Jindy byli vězni nuceni studovat projevy Komunistické strany Číny či zpívat politické písně. Pokud někdo klade sebemenší odpor, tak mu hrozí tresty od urážek, ponižování, bití až po odnětí jídla a pití. V takovýchto fázích dochází k odlidštění vězňů, kteří nejsou bráni jako rovni a pro dozorce je snazší ospravedlnit jejich brutalitu. To stejné vykazuje čínská vláda, která tuto bezpečnostní politiku zdůvodňuje jako nutná opatření (*'Up to one million'*, 2018).

2.2.7. Šanghajská organizace pro spolupráci-boj se “třemi zly”

Podle Allisona (2018) je důležitou složkou bezpečnostní politiky pro boj proti “největším zlům” hraje Šanghajská organizace pro spolupráci (dále jen SCO), která se prezentuje jako neutrální, ale má bojovat proti terorismu, separatismu a extremismu. Počátky Šanghajské organizace pro spolupráci se datují od počátku roku 1989. V 90. let 20. století, kdy bylo cílem vytvořit rámec, který by usnadnil urovnávání sporů na hranicích mezi Čínou a středoasijskými republikami za účasti Ruska. Jak se však spolupráce v tomto rámci rozvíjela, rozšiřoval se rozsah její agendy a ambice se rozšířily (Aris, 2009, s. 457-482). Primární účel SCO byl předmětem velkých obav a sporů mezi západními analytiky. Většina z nich se rozhodla vykreslit SCO jako společné rusko-čínské geopolitické zařízení, které má čelit rostoucí přítomnosti USA ve střední Evropě, Asii a obecně jako protizápadní blok. Stejně jako ve všech aspektech organizace jsou i v tomto případě na prvním místě úvahy o bezpečnosti režimu. SCO definuje proklamované "tři zlé" síly a to terorismus, extremismus a separatismus. Tyto definice nabízejí vedoucím představitelům jejich členských států značný prostor pro to, aby preventivně jednali s cílem zneškodnit jakoukoli hrozbu pro celistvosti jejich národních států nebo režimů. To poskytuje legitimitu k silovému jednání na obranu jejich postavení proti jakékoli opozici (Aris, 2009, s. 457-482). Jediná oblast činnosti, která nejlépe vyjadřuje ochrannou integrační funkci je protiteroristická politika a legislativa. Kromě Číny jsou členy této organizace také Rusko, Kazachstán, Tádžikistán, Kyrgyzstán a Uzbekistán. Pokud jde o explicitní diskurzivní roli organizací, v případě SCO, základní principy a normy zjevně hrály důležitou roli ve funkci legitimizace režimu. Charta SCO se důrazně zdržuje odkazů na demokracii jako cíli vnitřní politiky nebo o sebeurčení národů. Čínské zákony definují terorismus a extremismus příliš široce a vágně. nevyžaduje, aby k trestnímu stíhání došlo v souvislosti s trestným činem, odnětí svobody nebo jiná omezení (Wang, 2018). Kromě toho neobsahuje žádnou zmínku o potenciálních právech nestátních aktérů nebo přímého zastoupení občanů. To podporuje permissivní prostředí pro zásahy státu proti různým formám domácí politické opozice (Allison, 2018, s. 15). Na summitu SCO v září 2014 v Dušanbe, prezident Xi Jinping stále naléhal na dosažení dohody o úmluvě SCO proti extremismu. Vedoucí představitelé SCO na svém summitu v Taškentu v květnu 2016 poté jednohlasně znovu potvrdili svou podporu užší spolupráci v boji proti terorismu, přičemž se nyní odvolávají na rostoucí vliv Tálíbanu a ISIS v Afghánistánu (Allison, 2018, s. 18). V letech 2016 až 2018 byl formálně přijat program boje proti “třem zlům” a to terorismu, separatismu a extremismu. To vše bylo kvůli zajištění domácího pořádku. V roce 2014 prezident Xi Jinping přijmul

rozhodnutí, že je nezbytné zaměřit se také na boj proti náboženskému extrémismu (Allison, 2018, s. 19).

Čínská bezpečnostní politika skrze kampaň Tvrdý úder se snaží ospravedlnit její represe proti Ujgurům. Čínská vláda tuto kampaň ospravedlňuje tím, že je nezbytné odstranit to, co by mohlo být hrozbou. Ne vždy byly problémy s Xinjiangu brány jako terorismus. Vše odstartovaly nepokoje v 90. letech, kdy došlo k ozbrojeným potyčkám mezi Ujgury a čínskými úřady. To podnítilo čínskou vládu začít prosazovat tvrdší bezpečnostní politiku vůči ujgurské menšině. Peking (čínská vláda) následně začala s urychleným začleněním Xinjiangu do zbytku Číny podporou migrace Chanů (dominantní etnikum v Číně) do této provincie a tím snižování počtů Ujgurů. Pro představu Ujgurové v roce 1949 tvořili 75% obyvatel Xinjiangu. V současnosti se tento počet snížil na 48%. Důvodem byla vysoká migrace Ujgurů pryč z Číny z důvodu represí ze strany čínské vlády (Wang, 2018). Čínská vláda se mimo jiné snaží, aby i ostatní vlády a organizace označily za “islámské hnutí” veškeré ujgurské organizace jako například Východoturkestánské islámské hnutí.

V této části byly představeny veškeré pojmy, které mají přímou souvislost s děním v Xinjiangu. Byla představena bezpečnostní politika, tak, jak ji chápe například Buzan ve své práci *Security: A New Framework For Analysis*. Dále se v analytické části dozvídáme o ujgurské menšině a vztazích s čínskou vládou, Šanghajské organizaci pro spolupráci, preventivních represích proti Ujgurům a v neposlední řadě také o převýchovných táborech a Číně v područí Xi Jinpinga. Dále následuje kvalitativní obsahová analýza dehumanizace na vybraných datech, kde se autor snaží aplikovat teorii dehumanizace na vybraná data ze zdrojů jako *ChinaDaily* či *Human Rights Watch*.

3. Analýza dehumanizace na vybraných datech

V této části se autor zaměřuje na obsahovou analýzu dehumanizace, a to ve vybraných textech z médií, která budou následně představena a charakterizována. Tyto data budou představovat vybrané texty obsahující některé z vybraných kódů, aby následně mohly být analyzovány. Bude se jednat o texty, které nějakým způsobem informují o možné dehumanizaci, Xinjiangu či ujgurské menšině. Články budou vybírány v horizontu let 2013 až 2023. Tedy zvolení Xi Jinpinga prezidentem až po současnost, neboť tato osoba hraje velkou roli v podobě bezpečnostní politiky Číny.

Autor bude čerpat texty ze tří druhů médií, které budou představovat data zastupující čínskou vládu, poté data, která budou reprezentovat zahraniční nevládní organizace, které by měly představovat jakýsi střed mezi čínskými a ujgurskými médii a v neposlední řadě data, která budou představovat ujgurskou menšinu. Bude se jednat o texty z článků médií, které se zaměřují výhradně na dehumanizaci, Xinjiang či ujgurskou menšinu. Čerpáno bude z médií jako *ChinaDaily*, *Uyghurs Human Rights Project* či *Freedom House*. Budou vybírány pouze takové texty, které budou obsahovat některé z vybraných slov stanovených kódů v tabulce č. 1. Tento text bude nadále přesunut do tabulek, kde bude přiřazen k odpovídající kategorii a bude znázorněn kód, který byl ve vybraném textu obsažen. Takto bude postupováno u všech textů a ve všech třech kategoriích médií. Po obsahové analýze všech textů k dané skupině, budou výsledky zaneseny do grafů, který budou znázorňovat množství výskytů jednotlivých kategorií dehumanizace ve vybraných textech.

Cílem analytické části bude zodpovězení výzkumné otázky, kterou je: *Jakým způsobem dochází k dehumanizaci ujgurské menšiny ze strany čínské vlády?*

V teoretické části jsme si představili pojem dehumanizace a stanovili jsme si několik kategorií dehumanizace. Jedná se o kategorie jako verbální dehumanizace, fyzická, dehumanizace, formou odpírání potravy, propaganda a sociální izolace. Tyto základní formy dehumanizace jsou zastoupeny v tabulce č. 1, která byla vytvořena pro potřeby obsahové analýzy. Pro všechny formy dehumanizace bylo vybráno několik kódů na základě teoretické části o dehumanizaci, které se vyskytovali ve vybrané literatuře o dehumanizaci. Tyto kódy symbolizují každou jednotlivou kategorii dehumanizace. Kódy budou využity při obsahové analýze vybraných textů. Tato analýza skýtá určitá úskalí, neboť zastoupení kódů má své hranice a mohli bychom určit celou řadu kódů, které by reprezentovali danou formu dehumanizace. V této části je však stěžejní určit, zda vybrané texty obsahují prvky

dehumanizace či nikoliv a představit možný klíč, jak analyzovat soubor dat pomocí obsahové analýzy. Z důvodu neznalosti autora čínského jazyka je čerpáno pouze z anglicky psaných článků. Veškeré texty, které byly analyzovány, jsou přiloženy ve zdrojích podle skupiny zkoumaných médií. Následující tabulka č. 1 obsahuje výčet kódů slov, s kterými bude autor pracovat při obsahové analýze. Tyto kódy byly vybrány na základě teorie dehumanizace z teoretické části práce, kde se tyto slova vyskytovala ve vybrané literatuře o dehumanizaci a ve spojení k dané kategorii dehumanizace.

Tabulka č. 1: Výčet kódů dehumanizace

Verbální	Fyzická	Odpírání potravy vězňům	Propaganda	Sociální izolace
Nečistý	Mučení	Hlad	Nepřátelský	Eliminovat
Nelidský	Bití	Žízeň	Nepřízpůsobivý	Vyloučit (ze společnosti)
Krasy	Věznění(neoprávněné)	Podvůživa	Nechtěný (ve společnosti)	Tábor (převýchovní)
Švábi	Spoutání	Krádež jídla (zlodějství vězňů)	Terorismus	Omezit (společenský kontakt)
Hadi	Omezení pohybu		Extremismus	Vězení
Méněcenný	Špína			Společnost (izolovaný)
Věc				

Zdroj: vlastní tvorba

3.1. Analýza textů prezentovaných ČLR

Prvními zkoumanými texty jsou výstupy čínských médií informujících o Xinjiangu a Ujgurech. Jedná se o články z čínských médií jako *ChinaDaily* a *The State Council The People's Republic of China*. Veškeré články byly vybírány za základě toho, jestli čtenáře informovali o Xinjiangu, Ujgurech či případné dehumanizaci. Pokud tomu tak bylo, tak nadále byly analyzovány texty článků, zdali obsahují některý z kódů z tabulky č. 1. V případě, že byl kód nalezen, byla daná část textu obsahující kód vybrána a vložena do tabulky č. 2, kde byl následně přiřazen odpovídající kód a kategorie dehumanizace.

Tabulka č.2: Analýza dat prezentovaná ČLR

Kód	Vybraný text	Kategorie
Nepřátelský	Syrské ministerstvo zahraničí uvedlo, že Čína konstruktivně přispěla k boji proti terorismu a extremismu v Xinjiangu.	Propaganda (Označování Ujgurů za teroristy a extremisty)
Terorismus	Převážnou část jeho obyvatelstva tvoří z 90 % etničtí Ujguři. V loňském roce zde také došlo k většině teroristických útoků v Číně.	Propaganda (Označování Ujgurů za teroristy a extremisty)
Nepřizpůsobivý	Politiku svobody náboženského vyznání na základě národních a náboženských podmínek s cílem chránit právo občanů na svobodu náboženského vyznání	Propaganda (Cíl chránit před náboženským extrémismem)
Eliminovat	Je třeba aktivně přijímat deradikalizační opatření, aby se zabránilo šíření extrémních myšlenek a terorismus	Sociální izolace (Eliminovat šířitele extrémistických myšlenek)
Tábor (převýchovné tábory)	S odkazem na vzdělávací a výcviková centra v Xinjiangu Wang řekl, že tato centra jsou školy, které pomáhají lidem vymanit se z vlivu extremismu a terorismu a získat odborné dovednosti.	Sociální izolace (Uvěznění do převýchovných táborů)
Omezit	Xinjiang dodržuje tradici náboženské lokalizace a poskytuje náboženstvím pokyny, jak se přizpůsobit čínskému socialistickému systému.	Sociální izolace (omezení svobody víry)
Tábor	Hlavním tématem kritiky a mezinárodního odsouzení Pekingů jsou takzvané "převýchovné tábory", kde jsou podle americké zprávy muslimové ze Xinjiangu násilně vyháněni, převychováváni na čínské komunisty, nuceni ke změně víry.	Sociální izolace (uzavření do tábora)

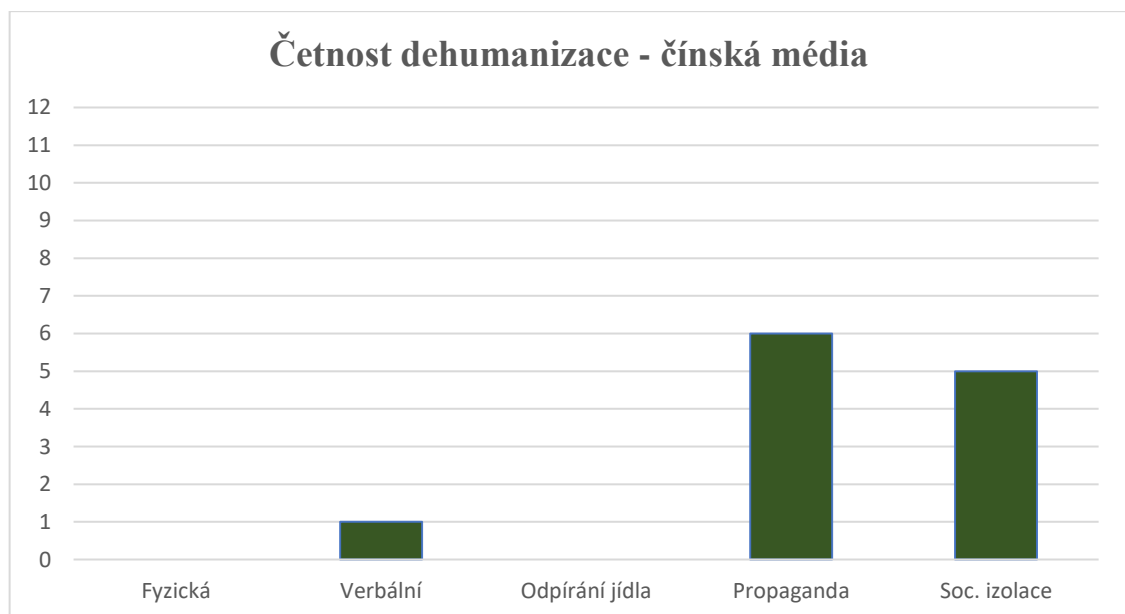
Méněcenný (neměli lidská práva)	Podle bílé knihy nazvané "Lidská práva v Xinjiangu-rozvoj a pokrok" byly etnické skupiny v Xinjiangu před založením Čínské lidové republiky na spodních příčkách společenského žebříčku a byly zbaveny základních lidských práv.	Verbální
Extremismus	Pronikání náboženského extremismu vedlo v minulosti v Xinjiangu k řadě teroristických útoků. Regionální vláda přikládá eliminaci extremismu velký význam a 1. dubna loňského roku zavedla první čínské nařízení proti extremismu.	Propaganda
Terorismus	Muslimští náboženští vůdci v Ujgurské autonomní oblasti Xinjiang jsou také oběťmi extremistů a teroristů, protože několik ujgurských náboženských vůdců bylo zavražděno nebo jim bylo vyhrožováno, uvedlo regionální islámské sdružení.	Propaganda
Terorismus	Protiteroristické úsilí Číny bylo v některých extrémních narativěch překrucováno jako politika "systematického utlačování etnických skupin".	Propaganda
Společnost (izolovat od extrémistických jedinců)	Jsou tam posíláni, aby získali vzdělání a osvojili si dovednosti, které jim umožní vydělat si na slušné živobytí a vyhnout se třem zlům – terorismu, separatismu a extremismu.	Sociální izolace

Zdroj: Vlastní tvorba

Zdroje článků: (Xinhua, 2023), ('Uyghurs hope stability', 2015), (Xinhua, 2020), (Xinhua, 2019), (Xinhua, 2019a), (Xinhua, 2018), ('How fake news', 2019), (Xinhua, 2017), (Cui Jia, 2018), (Cui Jia, 2019), (Wang Xu, 2023), (Pinstone, 2022).

Na základě analýzy vybraných textů v čínských médiích je patrné, že čínská vláda se dopouští dehumanizace na ujgurské menšině v případě tří kategorií. Jedná se o propagandu, sociální izolaci verbální dehumanizaci, které byly ve zkoumaných textech zastoupeny. V drtivé většině se jednalo o propagandu skrz obviňování ujgurské menšiny za terorismus a šíření extrémistických myšlenek. Xinjiang je pak vnímám jako “ líheň“ terorismu a extrémismus. Čínská média často informují o nutnosti deradikalizace a boje proti terorismu. Ve zkoumaných textech v tabulce č. 2 také byla objevena zmínka o převýchovných táborech, které mají sloužit k přeučení všech, kteří podlehnout extrémistickým myšlenkám či jiným negativním vlivům. Jde tedy o kategorii sociální izolace, která se vyskytla i v případě textu o nutném vyřazení těch jedinců, kteří šíří radikální myšlenky. V případě verbální dehumanizace šlo o označení Ujgurů za lidi, kteří v minulosti postrádali lidská práva. Četnost výskytu dehumanizace na základě vybraných kódů ve zkoumaných textech, které byly vybrány pro analýzu v tabulce č. 2 a kategorií, je znázorněno v grafu č. 1. Jednalo se o texty, které informovaly o Xinjiangu či ujgurské menšině v čínských médiích. Vybíráno bylo z článků v rozmezí let 2013 až 2023. Tedy události, které se staly během vlády Xi Jinpinga.

Graf č.1: Četnost výskytu dehumanizace-články čínských médií

Zdroj: Vlastní tvorba

3.2. Analýza textů prezentovaných organizacemi zastupující ujjurskou menšinu

Dále se analýza přesouvá k textům z článků od médií organizací, které reprezentují ujjurskou menšinu. Stejně jako v předchozí analýze se bude jednat o výběr textů z jednotlivých článků médií jako *Uyghur Human Rights Project* a *Uyghur American Association*. Také v tomto případě budou vybírány texty informující čtenáře o Xinjiangu, ujjurské menšině či dehumanizaci. V těchto textech budou také vyhledávány kódy z tabulky č. 1. Pokud takový text bude obsahovat některý kód, bude stejně jako v předchozím případě přesunut do tabulky č. 3, kde bude přiřazena kategorie dehumanizace a odpovídající kód. Veškeré výsledky budou také zaneseny do grafu, kde bude přehledně znázorněn počet a druh kategorií dehumanizace, které se ve zkoumaných textech nacházely.

Tabulka č.3: Analýza textů článků z médií organizací zastupujících ujjurskou menšinu

Kód	Vybraný text	Kategorie
Omezit (společenský kontakt)	Ujjurům je při přesunech pracovních sil přidělována práce státem. Často je oddělují od jejich rodin a komunit a vystavují je intenzivnímu dohledu.	Sociální izolace (oddělení od rodiny)
Uvěznit (v koncentračním táboře)	Jeden z "nových Ujjurů", kteří byli pravděpodobně převychováni v koncentračních táborech a neúprosnou indoktrinací.	Fyzická
Zabití (bez soudu)	Nedostatečný dohled nad bezpečnostními složkami státu neukončí používání nepřiměřené síly a mimosoudní popravy při "protiteroristických" operacích.	Fyzická
Zabití (vězeňkyň dozorcí)	V táborech bylo hlášeno mnoho úmrtí. Jedna z přeživších, Mihrigul zažila během měsíce 9 zabití.	Fyzická
Společnost (odtrhnutí od společnosti)	V továrnách daleko od domova obvykle žijí v oddělených ubytovnách, mimo pracovní dobu podstupují organizované školení mandarinštiny a	Sociální izolace

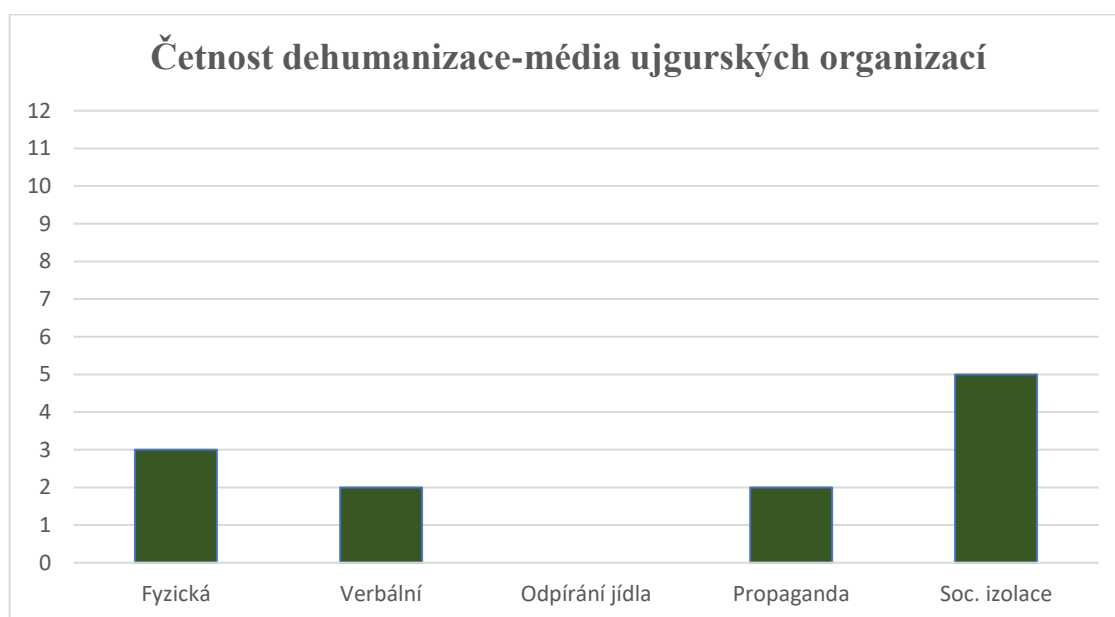
	ideologie, jsou pod neustálým dohledem.	
Omezit (svobodný pohyb a rozhodování)	UHRP vypracovala obsáhlou zprávu analyzující nebezpečí pro životní prostředí ve Východním Turkestánu a rozsáhlé potlačování environmentálních aktivit Ujgurů.	Sociální izolace
Nepřátelský (Ujgurové jsou nepřátelé státu)	V současné době Čína považuje celou ujgurskou populaci za nepřítele čínského státu. Už jen to, že jste Ujgur, se v očích čínské vlády stává zločinem.	Sociální izolace
Nelidský (genocida Ujgurů, kteří jsou podřadní)	Zacházení s Ujgury v Číně označil za "velký světový zločin", "kulturní destrukci" a "genocidu".	Verbální
Terorismus	Čína začala informovat o existenci ujgurské separatistické teroristické skupiny s názvem Islámské hnutí Východního Turkestánu.	Propaganda
Méněcenný (ujgurská identita je nechtěná)	V převýchovných táborech musí vězni trávit hodiny odsuzováním islámu, kritikou muslimských náboženských praktik a své ujgurské identity.	Verbální
Terorismus	Čínské bezpečnostní síly se zaměřují na všechny Ujgury, nejen na členy takzvané ETIM, a považují je za podezřelé z terorismu.	Propaganda
Eliminovat (represe proti Ujgurům)	Tisíce Ujgurů se o víkendů zúčastnily protestů ve městech po celém světě, aby požadovaly ukončení represí, které podle nich Peking vůči této převážně muslimské etnické menšině uplatňuje.	Sociální izolace

Zdroje: Vlastní tvorba

Zdroje článků: (Zenz, 2023), (Shamseden, 2023), ('China's New Counter', 2016), (Morget, 2019), ('Without land, there', 2016), (Introvigne, 2018), (Prosocki, 2019), (Hayoun, 2018), (Kelleher, 2018), (McDonnell, 2013), ('Re-education, forced', 2020), ('Uyghurs Demand', 2019).

Při analýze vybraných textů z článků médií organizací zastupujících ujgurskou menšinu v tabulce č. 3, jsme se setkali s větším počtem kategorií dehumanizace, než tomu bylo v tabulce č. 2. V tomto případě jsme mohli pozorovat hned 4 kategorie. Sociální izolaci, verbální a fyzickou dehumanizaci a skrze propagandu. Nejvíce se však objevovala sociální izolace. Naopak fyzická dehumanizace nebyla vůbec zastoupena v textech čínských médií, ale zde je druhá nejpočetnější. Fyzická dehumanizace se objevovala v textech informujících například o úmrtí několika vězeňkyň v převýchovných táborech, či nucené odloučení od rodiny. Na následujícím grafu č.2 je znovu znázorněn počet výskytů jednotlivých kategorií a které kategorie byly nalezeny ve zkoumaných textech.

Graf č. 2: Četnost výskytu dehumanizace-články médií organizací zastupujících ujgurskou menšinu

Zdroj: Vlastní tvorba

3.3. Analýza textů prezentovaných nevládními organizacemi

Poslední zkoumanou skupinou jsou nevládní organizace, které taktéž informují o dění v Xinjiangu, ujgurské menšině a dehumanizaci. Texty z článků jsou získávány z médií jako *Freedom House* a *Human Rights Watch*. Postup při analýze bude stejný jako v předchozích situacích. Znovu bude použita tabulka č. 1 s vybranými kódy pro obsahovou analýzu vybraných textů za účelem ověření, zda obsahují některý z vybraných kódů. Pokud ano, bude

postupováno stejně jako v předešlých analýzách. Text obsahující některý z kódů bude vybrán do tabulky č. 4, kde bude také následně přiřazen ke kategorii dehumanizace a odpovídajícímu kódu, který se v textu vyskytuje. Veškeré zjištěné údaje budou zaznamenány v grafu č. 3, který bude představovat četnost výskytu jednotlivých kategorií dehumanizace ve zkoumaných textech z článků médií nevládních organizací.

Tabulka č. 4: Analýza dat nevládních organizací

Kód	Vybraný text	Kategorie
Věznění (nelegitimní věznění)	Číňanka Vicky Xu Xiuzhong. Bylo jí také vyhrožováno smrtí a její přátelé v Číně byli krátce zadrženi.	Fyzická
Spoutání	Podrobné bezpečnostní instrukce pro převýchovné	Fyzická
Nechtěný ve společnosti	Tento zásah dramaticky vystupňoval dlouhodobé spojování odlišné kulturní, jazykové a náboženské identity Ujgurů a dalších muslimů v Číně s politickou nelояalitou nebo "separatismem".	Propaganda
Omezení (věznění a omezování volného pohybu studentů)	Tvrde represe Číny v Xinjiangu vyvolávají vážné obavy, že sedm studentů je stále v nějaké formě zadržováno nebo omezováno v pohybu.	Sociální izolace
Mučení	Není již žádným tajemstvím, že více než milion svévolně zatčených ujgurských Turků je v internačních táborech a věznicích vystaven mučení a politickému vymývání mozků.	Fyzická
Věc (Někdo, kdo nemá lidská práva a je brán jako věc)	Objevily se zprávy, že na některých místech policie dostala pravomoc přímo odsoudit jednotlivce k trestu odnětí svobody a obejít tak soudy.	Verbální
Věznění	Až 30 příbuzných ujgurské aktivistky za lidská práva Rebiyi Kadeer, která v současnosti žije ve Spojených státech, je již téměř dva roky zadržováno v Xinjiangu bez soudu.	Sociální izolace

Nepřátelský	Jedna z vládních propagandistických nástěnných maleb, které byly nedávno namalovány na zdi vedle mešity, zobrazuje Ujgury s noži v černém oblečení, které drtí parní válec s čínskou vlajkou.	Propaganda
Tábor (neoprávněné věznění uvnitř tábora)	Podle zpráv čínské úřady zadržují lidi mimo jakýkoli soudní proces v táborech "politické výchovy" za jejich domnělou neloajalitu vůči vládě a Komunistické straně Číny.	Sociální izolace
Mučení	Ujguři, a další převážně muslimské etnické menšiny v Xinjiangu, čelí systematickému státem organizovanému masovému věznění, mučení a pronásledování, které se rovná zločinům proti lidskosti.	Fyzická
Společnost (vyřadit nechťené skupiny ze společnosti)	Podle nových svědectví, Čína systematicky pronásleduje Ujgury a další muslimské etnické skupiny i po jejich odchodu ze země.	Sociální izolace
Bití (násilí na Ujgurech za účelem umlčet je)	Politika a postupy vlády pod vedením Xi Jinpinga představují hrozbu pro práva nejen doma, ale i v celosvětovém měřítku. Od vládní kampaně za umlčení a násilnou repatriaci Ujgurů v zahraničí.	Fyzická

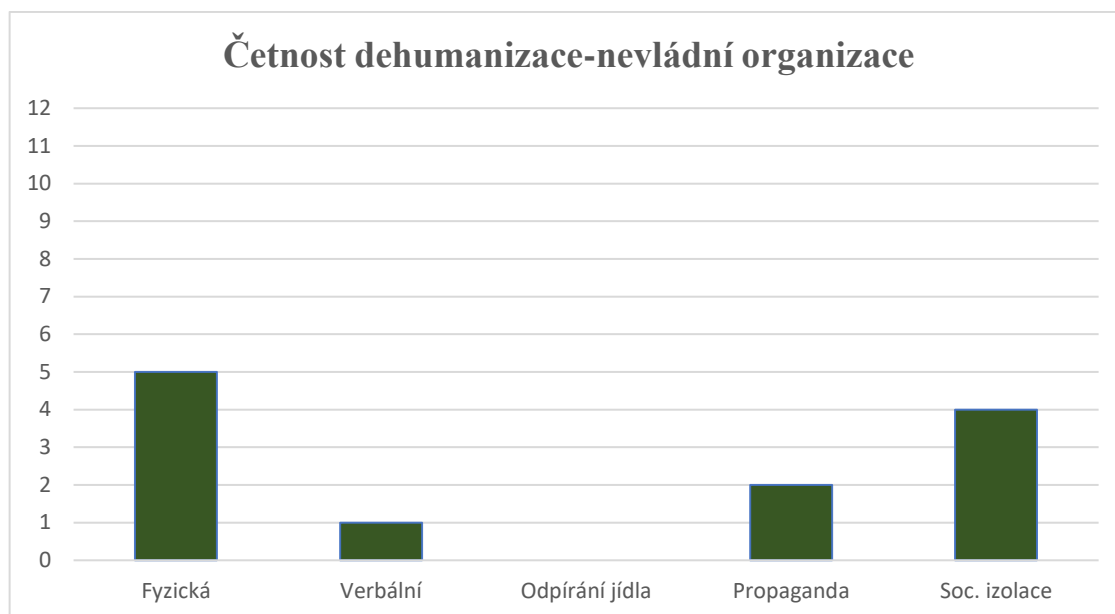
Zdroje: Vlastní tvorba

Zdroje článků: (Datt, 2021), (Zenz, 2022), ('China: Massive Crackdown', 2018), ('China: Free Uyghur', 2022), (Wang, 2023), ('China: 20 Relatives', 2018), ('Urgent Action', 2019), (Kadeer, 2015), (Joint Statement, 2019), ('China Draconian', 2021), ('China Uyghurs living', 2020), ('China: Xi Jinping's', 2022).

Po analýze textů z médií nevládních organizací v tabulce č. 4, bylo objeveno hned několik kategorií dehumanizace. Znovu byla nejvíce zastoupena fyzická dehumanizace a to pětkrát. Analýza také objevila kategorie jako sociální izolace, propaganda a verbální dehumanizace. Zkoumané data byly vesměs podobné datům představující organizace ujgurské

menšiny. Naopak ani v tomto případě nebyly nalezeny zmínky o odpíráním jídla. Na grafu č.3. je znovu znázorněn počet výskytů jednotlivých kategorií ve vybraných textech z článků médií nevládních organizací.

Graf č.3: Četnost výskytu dehumanizace-články médií nevládních organizací

Zdroj: Vlastní tvorba

3.4. Výsledky analýzy

Na základě obsahové analýzy provedené na souborech dat z čínských médií, textů organizací zastupující ujugurskou menšinu a výstupů nevládních organizací bylo zjištěno hned několik kategorií dehumanizace, které se, na základě vybraných kódů, objevily ve vybraných textech. Zkoumané texty z článků by se mohla rozdělit na dvě strany. Na jedné stojí texty čínských médií, které o celkové situaci ujugurské menšiny a poměrů Xinjinagu informuje diametrálně odlišně, než jak tomu je v případě nevládních organizací a organizací zastupující ujugurskou menšinu. To se do jisté míry projevilo i na výsledcích analýzy, kde nejvíce zastoupenou kategorií byla propaganda. To si lze vysvětlit tím, že čínská média podléhají silné cenzuře ze strany vlády, a tudíž se ve zkoumaných textech vyskytovaly nejčastěji kódy jako terorismus, neboť čínská vláda považuje za stěžejní bojovat proti terorismu a extrémismu v tomto regionu. Tudíž dochází k častému označování Ujgurů za teroristy v případě, že

vykazují sebemenší známky extrémistického myšlení a je nezbytné je přeúčít a vyčlenit ze společnosti. S tím souvisí druhá nejvíce zastoupená kategorie, a to sociální izolace. Čínská média často skloňují potřebu de-radikalizace myšlenek, které pronikají z Xinjiangu do zbytku Číny. Nutnost tedy vidí v izolaci těch jedinců, kteří nějakým způsobem narušují stabilitu či jednajjí protistátně. Sociální izolace je tedy, na základě zkoumaných textů z čínských médií, nezbytná pro izolování nechtěných žvlů. Ti často končí v převýchovných táborech a je jim zamezen jakýkoliv kontakt s blízkými.

Analýza čínských dat přinesla mírně očekávané výsledky. Ve zkoumaných textech například z médií od *ChinaDaily*, byl jistý předpoklad pro vysoké zastoupení především dehumanizaci skrze propagandu. To se také potvrdilo na základě analýzy jednotlivých textů, které byly vybírány z článků čínských médií. Zajímavým jevem téměř ve všech textech byla znatelná potřeba čínských médií vyvracet obviňování z porušování lidských práv a svobod Ujgurů, existence převýchovných táborů v tom světle, jak jsou prezentovány “Západem“ a následná ukázka toho, jak je Xinjiang prosperující region se spokojeným ujugurským etnikem. Potřeba tohoto přesvědčování je již spekulativní, protože kdyby bylo vše v pořádku, tak není potřeba cokoliv obhajovat.

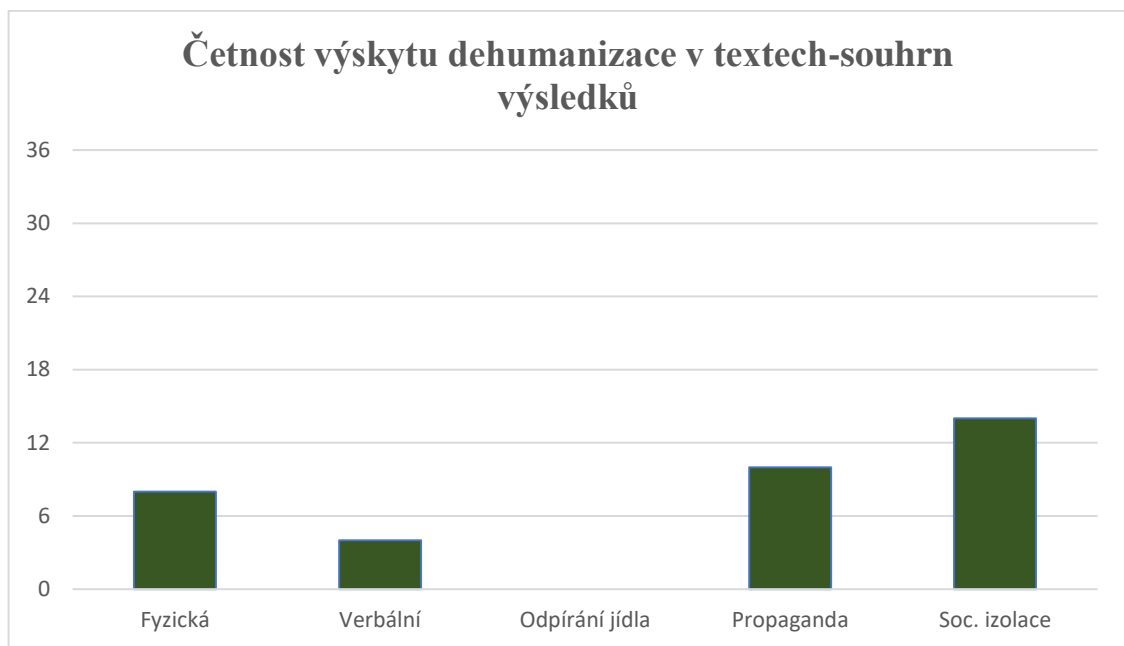
Co se týče organizací zastupující ujugurskou menšinu, bylo objeveno nejvíce zmínek dehumanizaci skrze sociální izolaci. Ty často ve vybraných textech informují čtenáře o nezákonném věznění či zadržení Ujgurů čínskými bezpečnostními složkami. Jedná se především o věznění v převýchovných táborech, kde podle svědků jsou Ujguři zbavováni lidské identity a jsou nuceni se zřít islámu a ujugurských kultur. Vězni v těchto zařízeních nezřídka kdy mučeni a drženi o samotě. Skrze všechny tyto aspekty čínská vláda provádí dehumanizaci Ujgurů skrze sociální izolaci. Tyto podmínky byly jedním z hlavních důvodu výskytu sociální izolace ve zkoumaných textech. Častou kategorií dehumanizace byla i fyzická, a to ze strany dozorců v převýchovných táborech, či policejních složek operující v Xinjiangu. S tou je často spojená i verbální dehumanizace, kdy často dochází k označování Ujgurů za podlidi či hmyz. Tyto známky dehumanizace ujugurské menšiny byly nalezeny v textech článků z médií od *Uyghur American Association* či *Uyghur Human Rights Project*. Samotná analýza přinesla víceméně očekávané výsledky, kdy byl jistý předpoklad pro vyšší výskyt kategorií jako sociální izolace, a naopak byl předpokládán nižší výskyt propagandy, což se také potvrdilo v porovnání s čínskými médii.

Posledními zkoumanými byly texty z článků médií nevládních organizací. Podobně jako u organizací zastupujících ujugurskou menšinu, se jednalo o texty, které negativně informovali o situaci v Xinjiangu a podmínkách Ujgurů či možné dehumanizaci. V textech od *Freedom House* či *Amnesty International* bylo také nalezeno několik zmínek o dehumanizaci. Jednalo se nevíce o fyzickou dehumanizaci, ale v tomto případě i o propagandu a sociální izolaci. Nejvíce bylo zmiňováno nucené věznění v převýchovných táborech doprovázené nuceným odloučením od rodiny. Byly zaznamenány i zmínky o mučení vězně v převýchovných táborech. Média jako *Freedom House* převážně informují o situacích, kdy dochází k zadržování Ujgurů či jejich odsouzení bez řádného soudního procesu. V textech se také objevila zmínka o dehumanizaci skrze propagandu, kdy vládní malba znázorňovala válec, symbolizující čínskou vládu, který přejíždí Ujgura.

U zkoumaných textů můžeme vidět jisté podobnosti s texty z článků médií organizací reprezentujících ujugurskou menšinu. V obou případech byl zaznamenán vysoký podíl fyzické a sociální dehumanizace. Naopak můžeme pozorovat nízké zastoupení propagandy, která byla naopak nejvíce zastoupena u čínských médií. V žádném zkoumaném textu nebyla zaznamenána dehumanizace skrze odpírání jídla, ale zde je možné, že je to bráno jako součást věznění.

Při celkovém součtu lze říct, že ve všech 36 zkoumaných textech byla nejvíce nalezena dehumanizace skrze sociální izolaci. Především díky čínským médií byla propaganda nejvíce zastoupena hned jako druhá. Poté následuje fyzická a s odstupem verbální dehumanizace. Pro přehlednost výsledků je vytvořen následující graf č. 4, do kterého jsou zahrnuty veškeré výsledky analýzy a četnost výskytů kategorií dehumanizace ve všech zkoumaných textech napříč všemi médii. Na výsledném grafu můžeme vidět, že nejvíce ve zkoumaných textech byla zastoupena dehumanizace skrze sociální izolaci a to 14krát. Hned poté následuje propaganda, 10krát, a fyzická dehumanizace 8krát. Poté následuje verbální, která byla ve všech 36 zkoumaných textech zastoupena pouze 4krát. V žádném ze zkoumaných textů nebyla nalezena zmínka o odpírání jídla. Podstatným zjištěním je, že ve všech zkoumaných textech byla nalezena známka o dehumanizaci.

Graf č.4: Souhrn výsledků obsahové analýzy

Zdroje: Vlastní tvorba

4. Závěr

V analytické části práce byla nejdříve stručně přiblížena historie ČLR a provincie Xinjiang, kde lze sledovat možné počátky konfliktních linií mezi čínskou vládou a ujgurskou menšinou. Odlišný historický vývoj v Xinjiangu v oblasti kultury, náboženství či jazyka formuje odlišnosti od dominantního etnika Číny Chanů v porovnání s ujgurskou menšinou. Právě tyto odlišnosti se čínská vláda snaží odstranit pomocí tvrdých restrikcí či nuceného pobytu v převýchovných táborech. V souvislosti byla čtenáři představena národní bezpečnostní politika Číny. Nejdříve byla pozornost zaměřena na bezpečnostní politiku z pohledu několika autorů, aby bylo porozuměno tomu, co bezpečnostní politika vůbec představuje. Dále v práci byla představena Čína pod vládou Xi Jinpinga, který nepochybně stojí nad veškerými akcemi bezpečnostních složek nejen v Xinjiangu. Především z jeho iniciativy je hlavním zaměřením SCO boj proti terorismu a extrémismu. V analytické části byly představeny další stěžejní souvislosti ohledně bezpečnostní politiky Číny v Xinjiangu, které dohromady představují důvody a způsob, jakým čínská vláda prosazuje svoji bezpečnostní politiku v Xinjiangu proti Ujgurům. Poté se práce již ubírá k samotné analýze. Zde je využívána obsahová analýza textů, které byly vybrány z článků médií čínských, nevládních organizací a organizací reprezentujících ujgurskou menšinu. Články jsou vybírány na základě toho, jestli informují o Xinjiangu, dehumanizaci či ujgurské menšině. Čerpáno je z médií jako *ChinaDaily*, *Freedom House*, *Amnesty International* či *Uyghurs Human Rights Project*. Veškeré postupy a výsledky jsou uváděny v tabulkách a grafech. Také výběr kódů pro analýzu je zanesen do tabulky, se kterou je pracováno pro účely analýzy.

K zodpovězení výzkumné otázky bylo nejdříve důležité zhodnotit, jestli byla naplněna teoretická kritéria dehumanizace vedenou proti ujgurské menšině ze strany čínské vlády. Na základě poznatků, které byly získány v teoretické části o dehumanizaci, kde bylo vybráno pět kategorií dehumanizace a to, fyzická, verbální, dehumanizace odpíráním potravy, sociální izolací a skrze propagandu. Podle těchto kritérií autor následně stanovil kódy, které představovali slova pojících se s každou kategorií dehumanizace. Tyto slova byla vybrána na základě spojitosti s dehumanizací a která byla zmíněna v literatuře o dehumanizaci. Poté autor přistoupil k samotné analýze, kde za pomoci kvalitativní obsahové analýzy posuzoval a zkoumal jednotlivé texty z médií tří subjektů vypovídajících o Xinjiangu, dehumanizaci či ujgurské menšině. Tyto subjekty zastupovaly výstupy čínské strany, nevládních organizací a organizací reprezentující ujgurskou menšinu. U všech zkoumaných textů byla vybrána část

textu, která obsahovala některý z vybraných kódů. Dále byl text přidělen k odpovídajícímu kódu a následně kategorii dehumanizace. Touto metodou bylo zjišťováno, zda vybraná data vypovídají o dehumanizaci ujjurské menšiny ze strany čínské vlády.

V případě čínských výstupů bylo po důkladné analýze zjištěno, že zkoumaná data vykazovala známky o dehumanizaci spadající do kategorie sociální izolace, a především pak skrz propagandu, kdy čínská vláda často označuje ujjurskou menšinu za šířitele extrémistických myšlenek a terorismu. S tím souvisí i údajná nutnost vyřadit tyto jedince ze společnosti a potřeba “přeučení“ ve “vzdělávacích“ táborech. Na základě analýzy textů je možné říct, že i čínská média vykazují známky o dehumanizaci, i když se čínská vláda snaží prezentovat tento problém úplně odlišně než západní média a neustále prezentuje Xinjiang jako prosperující region a ujjurskou menšinu jako plně svobodnou.

Zcela jinak o poměrech v Xinjiangu a situaci ujjurské menšiny v této provincii informují jak nevládní organizace, tak organizace reprezentující Ujjury. V obou případech bylo analýzou vybraných textů zjištěno, že obsahují hned několik zmínek o dehumanizaci ujjurské menšiny. V největší míře byla zastoupena fyzická dehumanizace a sociální izolace. V obou případech bylo zjištěno hned několik případů o mučení, věznění v převýchovných táborech či nuceném odloučení od rodiny. V žádném zkoumaném textu nebyly nalezeny známky o odpírání jídla. Nicméně primárním cílem bylo zjistit, zda texty obsahují některou formu dehumanizace. Analýza každého druhu médií, včetně kódů, vybraného textu, nesoucí známky dehumanizace, a kategorie, bylo zanesena do tabulek. Následné výsledky četnosti výskytu dehumanizace v textech u jednotlivých článků byly zobrazeny do grafů, přičemž veškeré výsledky všech zkoumaných textů byly zaneseny do závěrečného grafu.

Cílem této bakalářské práce bylo zodpovědět výzkumnou otázku, kterou byla: *Jakým způsobem dochází k dehumanizaci ujjurské menšiny ze strany čínské vlády?* Na základě poznatků z teoretické části zaměřenou na dehumanizaci, analytické části, a především samotné analýzy můžu určit, že postupy bezpečnostní politiky Číny proti ujjurské menšině v Xinjiangu vykazují známky dehumanizace a způsobem, kterým dochází k dehumanizaci ujjurské menšiny ze strany čínské vlády je v největší míře skrze sociální izolaci, a to především uzavíráním Ujjurů do převýchovných táborů. Nicméně k dehumanizaci dochází i řadou jiných způsobů.

Závěrem je nutné dodat, že by si zkoumaný jev zasloužil mnohem větší pozornost ze strany mezinárodních aktérů a o útrapách nejen ujgurské menšiny by měla být mnohem větší informovanost, i přes velký odpor ze strany čínské vlády.

5. Seznam zdrojů

Literatura

- Aris, S. (2009). The Shanghai Cooperation Organisation: Tackling the Three Evils. A Regional Response to Non-traditional Security Challenges or an Anti-Western Block? *Europe-Asia studies*, 61(3), 457-482.
- Allison, R. (2018). Protective Integration and Security Policy Coordination: Comparing the SCO and CSTO. *the Chinese Journal of International Politics*, 0(0), 1-42.
- Brown, K. (2018). Ideology in the era od Xi Jinping. *Journal of Chinese Political Science*, 23(3), 1-17.
- Buzan, B. (1998). *Security: A New Framework For Analysis*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Buzan, B. (2018). China's rise in English School perspective. *International Relations of the Asia-Pacific*, 18(3), 1-28.
- Callahan, W. (2016). China's "Asia Dream": The Belt Road Initiative and the new regional order. *Asian Journal of Comparative Politics*, 1(3), 1-18.
- Drulák a kol. (2008). *Jak zkoumat politiku. Kvalitativní metodologie v politologii a mezinárodních vztazích*. Praha: Portal.
- Heilmann, S. (2017). *China's Political System*. Lanham: Rowman & Littlefield Publishers.
- Cheng, L. (2010). China's communist party-state: the structure and dynamics of power. In: J. William, *Politics in China: an introduction* (193-223).
- Chestnut, S. (2020). *Counterterrorism and Preventive Repression: China's Changing Strategy in Xinjiang*. Missouri: Centrum politických věd.
- Kaufmann, P., H. Kuch, Ch. Neuhauser a E. Webster. (2011). *Humiliation, degradation, dehumanization: human dignity violated* (s. 86-87). New York: Springer.
- Kelman, H. (1973). Violence without moral restraint: Reflections on the dehumanization of victims and victimizers. *Journal of Social Issues*. 29(4). 25-61.
- Koesel, K. (2014). *Religion and Authoritarianism: Cooperation, Conflict, and the Consequences*. Cambridge: Cambridge University Press.

Kronick, J. (1997). Alternativní metodologie pro analýzu kvalitativních dat. *Sociologický časopis*. 33(1). 57-67.

Lanteigne, M. (2020). *Chinese Foreign Policy: An Introduction*. London: Routledge.

Livingstone, D. (2016). Paradoxes of Dehumanization. *Social Theory and Practice*, 42(2), 416-443.

Millward, J. (2004). *Violent Separatism in Xinjiang: A Critical Assessment*. Washington D.C.: East-West Washington Center.

Oliver, S. (2011). Dehumanization: Perceiving the Body as (In)Human. In: Kaufmann, P., Kuch, H., Neuhaeuser, C., Webster, E., *Humiliation, Degradation, Dehumanization* (s. 85–97). Dordrecht: Springer.

Opatow, S. (2001). *Reconciliation in Times of Impunity: Challenges for Social Justice*. New York: Springer.

Swanstrom, N. (2005). China and Central Asia: a new Great Game or traditional vassal relations?. *Journal of Contemporary China*. 14(45), 569-584.

Trevaskes, S. (2010). *Policing Serious Crime in China: From “Strike Hard” to “Kill Fewer”*. London: Routledge.

Waller, J. (2007). *Becoming Evil: How Ordinary People Commit Genocide and Mass Killing*. 2 edition. Oxford: New York: Oxford University Press.

Wang, J. (2019). Xi Jinping’s ‘Major Country Diplomacy:’ A Paradigm Shift?. *Journal of Contemporary China*. 28(115), 15-30.

Wang, H., N Rosenou. (2009). China and global governance. *Asian perspective*, 33(3), 5-39.

Williams, P. (2008). *Security studies an introduction*. London: Routledge.

Internetové zdroje

Up to one million detained in China’s mass “re-education” .(2018, září 24). Amnesty International. Dostupné na: <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2018/09/china-up-to-one-million-detained/>.

Who are the Uyghurs and why is China being accused of genocide?. (2022, květen 24). BBC News. Dostupné na: <https://www.bbc.com/news/world-asia-china-22278037>

Bethany, A., E. (2019, listopad 24). Exposed: China's Operating Manuals for Mass Internment and Arrest by Algorithm. *International Consortium of Investigative Journalists*. Dostupné na: <https://www.icij.org/investigations/china-cables/exposed-chinas-operating-manuals-for-mass-internment-and-arrest-by-algorithm/>

Fromm, E. (2013). *Escape from freedom*. Open Road Media. Dostupné na: <https://www.perlego.com/book/2385209/escape-from-freedom-pdf>

Keenahan, D. (1990). *Dehumanization: understanding the paradox of human interaction*. (Doctoral dissertation). Dostupné na:

<https://ro.uow.edu.au/cgi/viewcontent.cgi?article=2656&context=theses>

Wang, M. (2018, září 2018). China's Campaign of Repression Against Xinjiang's Muslims. Eradicating Ideological Viruses. *Human Rights Watch*. Dostupné na: <https://www.hrw.org/report/2018/09/10/eradicating-ideological-viruses/chinas-campaign-repression-against-xinjiangs>

Zdroje obrázků

China Xinjiang. (2008). Dostupné na:

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/2/2f/China_Xinjiang.svg/705px-China_Xinjiang.svg.png

Waever. (1997). *Concepts of security*. Copenhagen: Institute of political science university of Copenhagen.

Zdroje dat čínských médií

Xinhua. (2023, září 3). Arab League officials see different Xinjiang from the one portrayed by West. *ChinaDaily*. Dostupné na:

<https://www.chinadaily.com.cn/a/202306/03/WS647ab5e0a31033ad3f7ba396.html>

Uyghurs hope stability will bring growth in tourism (2015, červen 15). *The State Council The People's Republic of China*. Dostupné na:

http://english.www.gov.cn/news/videos/201506/15/content_WS5d19b8a6c6d03ce678797be8.html

Xinhua. (2020, leden 9). China contributes to global anti-terror cause with deradicalization efforts in Xinjiang. *The State Council The People's Republic of China*. Dostupné na:

http://english.www.gov.cn/statecouncil/wangyi/202001/09/content_WS5e1663adc6d0cee5d284b638.html

Xinhua. (2019, září 26). FM offers counterterrorism proposals, urges stepped-up intl cooperation. *The State Council The People's Republic of China*. Dostupné na:

http://english.www.gov.cn/statecouncil/wangyi/201909/26/content_WS5d8c157ec6d0bcf8c4c14131.html

Xinhua. (2019a, září 25). FM debunks rumors about Xinjiang with facts. *The State Council The People's Republic of China*. Dostupné na:

http://english.www.gov.cn/statecouncil/wangyi/201909/25/content_WS5d8b12e1c6d0bcf8c4c14091.html

Xinhua. (2018, listopad 15). Cultural Protection and Development in Xinjiang. *The State Council The People's Republic of China*. Dostupné na:

http://english.www.gov.cn/archive/white_paper/2018/11/15/content_281476391524846.htm

How fake news has become the norm for the US. (2019 prosinec 29). *ChinaDaily*. Dostupné na: <http://www.chinadaily.com.cn/a/201912/29/WS5e08035ba310cf3e3558146c.html>

Xinhua. (2017, červen 1). White paper hails 'great progress' of human right protection in Xinjiang. *The State Council The People's Republic of China*. Dostupné na:

http://english.www.gov.cn/news/top_news/2017/06/01/content_281475673486062.htm

Cui Jia. (2018, říjen 12). Xinjiang fighting extremist thought. *ChinaDaily*. Dostupné na:

http://english.www.gov.cn/news/top_news/2018/10/12/content_281476341918562.htm

Cui Jia, (2019, prosinec 5). Xinjiang's Islamic association slams so-called human rights bill. *ChinaDaily*. Dostupné na:

<https://www.chinadaily.com.cn/a/201912/05/WS5de89c5da310cf3e3557c357.html>

Wang Xu. (2023, červen 21). Xinjiang trip eye-opener for Japan's first tour group. *ChinaDaily*.

Dostupné na:

<https://epaper.chinadaily.com.cn/a/202306/21/WS649243c2a3109411cfdc8570.html>

Pinkstone, M. (2022, květen 24). Rumormongers' agenda in fabricating lies about Xinjiang.

ChinaDaily. Dostupné na:

<https://www.chinadaily.com.cn/a/202205/24/WS628c141aa310fd2b29e5e7b1.html>

Zdroje dat médií organizací zastupující ujjurskou menšinu

Zenz, A. (2023, květen 16). How Beijing Forces Uyghurs to Pick Cotton. *Foreign Policy Magazine*. Dostupné na: [https://foreignpolicy.com/2023/05/16/china-xinjiang-uyghurs-cotton-forced-](https://foreignpolicy.com/2023/05/16/china-xinjiang-uyghurs-cotton-forced-labor/#:~:text=Mechanized%20harvesting%20requires%20converting%20smallholder,private%20or%20state%20Downed%20entities)

[labor/#:~:text=Mechanized%20harvesting%20requires%20converting%20smallholder,private%20or%20state%20Downed%20entities](https://foreignpolicy.com/2023/05/16/china-xinjiang-uyghurs-cotton-forced-labor/#:~:text=Mechanized%20harvesting%20requires%20converting%20smallholder,private%20or%20state%20Downed%20entities).

Shamseden, Z. (2023, květen 31). “I’m From Xinjiang” Videos, New Uyghurs, and a Deracinated People. *Uyghur Human Rights Project*. Dostupné na: <https://uhrp.org/insights/im-from-xinjiang-videos-new-uyghurs-and-a-deracinated-people/>

China’s New Counter-Terrorism Law and Its Human Rights Implications for the Uyghur People. (2016, únor 1). Uyghurs Human Rights Project. Dostupné na: <https://uhrp.org/report/briefing-chinas-new-counter-terrorism-law-and-its-human-rights-implications-uyghur/>

Morget, N. (2019, leden 29). Concentration Camps in China for Uyghurs and Other Turkic Muslims. *Uyghurs Human Rights Project*. Dostupné na: <https://uhrp.org/report/briefing-concentration-camps-china-uyghurs-and-other-turkic/>

Re-education’, forced labour and surveillance beyond Xinjiang. (2020, březen 1). Uyghurs American Association. Dostupné na: <https://www.uyghuraa.org/reports/forcedlabour>

Without land, there is no life: Chinese state suppression of Uyghur environmental activism. (2016, červenec 20). *Uyghurs Human Rights Project*.

Dostupné na: <https://uhrp.org/report/without-land-there-no-life-chinese-state-suppression-uyghur-environmental-activism/>

Introvigne, M. (2018, listopad 9). “Uyghurs Are Forced to Denounce Their Faith to Survive”. *Bitter Winter*. Dostupné na: <https://bitterwinter.org/uyghurs-are-forced-to-denounce-their-faith-to-survive/>

Prososki, P. (2019, září 4). Call to Action: Time to Increase Pressure to Save Uyghurs. *Uyghurs Human Rights Project*. Dostupné na: <https://uhrp.org/news/call-action-time-increase-pressure-save-uyghurs/>

Hayoun, M. (2018, září 7). HOW MUCH OF THE BLAME SHOULD THE U.S. TAKE FOR CHINA'S UYGHUR RE-EDUCATION CAMPS?. *Uyghurs Human Rights Project*. Dostupné na: <https://uhrp.org/news/how-much-blame-should-us-take-chinas-uyghur-re-education-camps/>

Kelleher, K. (2018, prosinec 19). Amnesty chapter speakers discuss plight of Uyghurs. *Uyghurs Human Rights Project*. Dostupné na: <https://uhrp.org/news/amnesty-chapter-speakers-discuss-plight-uyghurs/>

McDonnell, J. (2013, listopad 20). China and the Uyghurs. *Uyghurs Human Rights Project*. Dostupné na: <https://uhrp.org/news/china-and-uyghurs/>

Uyghurs Demand an End to Mass Incarcerations Ahead of 22nd Anniversary of Ghulja Massacre. (2019, únor 4). Uyghurs Human Rights Project. Dostupné na: <https://uhrp.org/news/uyghurs-demand-end-mass-incarcerations-ahead-22nd-anniversary-ghulja-massacre/>

Zdroje dat médií nevládních organizací

Datt, A. (2021, květen 3). The CCP Hand Behind China's Xinjiang Cotton Backlash. *Freedom House*. Dostupné na: <https://freedomhouse.org/article/ccp-hand-behind-chinas-xinjiang-cotton-backlash>

Zenz, A. (2022, květen 24). Public Security Minister's Speech Describes Xi Jinping's Direction of Mass Detentions in Xinjiang. *ChinaFile*. Dostupné na: <https://www.chinafile.com/reporting-opinion/features/public-security-ministers-speech-describes-xi-jinpings-direction-of-mass>

China: Massive Crackdown in Muslim Region. (2018, září 9). Human Rights Watch. Dostupné na: <https://www.hrw.org/news/2018/09/09/china-massive-crackdown-muslim-region>

China: Free Uyghur Scholar's Students. (2022, březen 31). Human Rights Watch. Dostupné na: <https://www.hrw.org/news/2022/03/31/china-free-uyghur-scholars-students>

Wang, M. (2023, květen 4). How Governments and Civil Society Can Help China's Uyghurs. *Human Rights Watch*. Dostupné na: <https://www.hrw.org/news/2023/05/04/how-governments-and-civil-society-can-help-chinas-uyghurs>

China: 20 Relatives of Uighur journalist detained. (2018, březen 1). Amnesty International. Dostupné na: <https://www.amnesty.org/en/documents/asa17/7964/2018/en/>

Urgent Action update: Uyghur activist's 30 relatives still detained. (2019. srpen 2). Amnesty International. Dostupné na: <https://www.amnesty.org.uk/resources/urgent-action-update-uyghur-activists-30-relatives-still-detained>

Kadeer, R. (2015, duben 22). The Uyghurs' Plight: Lessons about China. *Freedom House*. Dostupné na: <https://freedomhouse.org/article/uyghurs-plight-lessons-about-china>

Joint Statement. (2019, únor 13). Joint Statement calling for Xinjiang Resolution at the United Nations Human Rights Council. *Freedom House*. Dostupné na: <https://freedomhouse.org/article/joint-statement-calling-xinjiang-resolution-united-nations-human-rights-council>

China: Draconian repression of Muslims in Xinjiang amounts to crimes against humanity. (2021, červen 10). Amnesty International. Dostupné na: <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2021/06/china-draconian-repression-of-muslims-in-xinjiang-amounts-to-crimes-against-humanity/>

China: Uyghurs living abroad tell of campaign of intimidation. (2020, únor 21). Amnesty International. Dostupné na: <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2020/02/china-uyghurs-living-abroad-tell-of-campaign-of-intimidation/>

China: Xi Jinping's continued tenure as leader a disaster for human rights. (2022, říjen 23). Amnesty International. Dostupné na: <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2022/10/china-xi-jinpings-continued-tenure-as-leader-a-disaster-for-human-rights/>